

О Б Щ И Н А   С Л И В О   П О Л Е

**ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА
РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА СЛИВО ПОЛЕ
2007-2013 г.**

май, 2005 година

Законът за регионално развитие, в сила от 20.02.2004 г. формулира "Регионалното развитие" като процес на формиране и осъществяване на политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на административно-териториални единици, обединени в райони за планиране на територията на Република България. Общинският план за развитие е средносрочен документ, определящ целите и приоритетите за развитието на общината, както и финансовите ресурси за неговата реализация.

Присъединяването на нашата страна към Европейския съюз е определящо условие за разработването на Национален план за регионално развитие за периода 2007-2013 г. Изведените приоритети са съобразени с провеждането на политика на конвергенция на територията на страните-членки на Европейския съюз, която е регионална политика и за РБългария. Изпълнението на този план ще доведе до преодоляване на регионалните диспропорции; намаляване броя на общините, достигнали критично равнище на бедност, безработица, обезлюдяване, екологични неблагоприятия, социални и етнически напрежения за постигане на хармонично, балансирано и устойчиво икономическо развитие.

Общинският план за регионално развитие е разработен съгласно Закона за регионално развитие и с отчитане на Областната стратегия за развитие за периода 2005 – 2015 г.

Със заповед на кмета на общината е сформиран екип за разработване на настоящия общински план за регионално развитие, определени са правомощията и задълженията на членовете му, както и срока и контрола по изпълнението.

Общинският план за регионално развитие е разработен от общинска администрация със съдействието на Председателите на постоянните комисии на Общински съвет, ОбС "ЗГ", местни юридически лица и граждани.

По данни от приложената система от социално-икономически и демографски показатели на Наредбата за районите за целенасочено въздействие /обнародвана в края на 2004 г./, община Сливо поле се определя като изостанал селски район. В област Русе в райони със специфични проблеми и приоритети, попадат 6 общини – Две могили, Иваново, Сливо поле, Ценово, Борово и Ветово. Тези общини са с преобладаващ селски начин на живот, специализация в развитието на селското и горско стопанство, характеризират се с ниска степен на развитие на икономическата база, високо равнище на безработица, ниски доходи на населението и обезлюдяване.

I. АНАЛИЗ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ

1. Оценка на природните потенциали и фактори за развитие (земя, води, полезни изкопаеми и др.), географски дадености, геостратегическо положение, като потенциал за развитие и досегашното му използване

1.1. Историческа справка

• Град Сливо поле – при прокопаване на каналите за Бръшленската напоителна система през 1952 год. на 2 км североизточно от днешното разположение на населеното място са открити следи от праисторическо тракийско антично селище.

С идването на татари след Кримската война, а след 1863 год. и на българи от гр. Русе и Румъния, селото се преименува на Бююк Ислепол. По-късно става само Ислепол и Слепово. През 1912 год. се преименува в Сливо поле, тъй като пътниците, които отсядали в хана с голямата сливова градина го наричали Сливо поле.

С Решение № 781 от 29.11.2002 г. на МС село Сливо поле е обявено за град.

На територията на Община Сливо поле има интересни културно – исторически паметници и туристически обекти.

• с.Бабово– Римска гробница–мавзолей от национално значение, находката има връзка с големия античен град–крепост Апиария, който се е намирал на около 4км северозападно от могилата. Останките на града сега лежат под водите на река Дунав;

• с.Борисово – етнографска музейна сбирка;

• с.Кошарна – две антични тракийски селища в местностите “Каваклъка” и “Могилите”; селищна могила и антично селище от енеолитната епоха известна под името “Язтепе”.

• с.Ряхово – античен кастел “Апиария” – разположен върху височината, известна под името “Калето” или “Хисаря” на високия дунавски бряг; две антични селища.

Богатото културно–историческо наследство създава благоприятни възможности за разработване на туристически маршрути за запознаване с миналото на общината; традициите, нравите и обичаите на различните етноси, населяващи Община Сливо поле.

1.2. Географско положение и климатични условия

По своето географско разположение община Сливо поле се намира в Североизточна България и граничи:

- На север – с река Дунав
- На изток – с общините Тутракан и Кубрат
- На запад – с община Русе

В общината няма развит железопътен и въздушен транспорт, но има възможности за развитие на воден /речен/ транспорт чрез пристанището в село Ряхово. В най–голяма степен е развит автотранспорта. През общината преминава главен път II–21,

свързващ градовете Русе и Силистра. Съставните села се обслужват от четвъртокласна пътна мрежа.

Община Сливо поле се намира в Североизточна България, на 20 км. източно от гр. Русе. Общата площ на общината е 276 кв.км. Общинският център гр.Сливо поле е разположен на 5 км от река Дунав от двете страни на главен път II-21 (Русе- Силистра). Границата на Община Сливо поле с река Дунав е 24 километра по протежение на реката – от 451 км до 475 км, като селата Ряхово, Бабово и Бръшлен са разположени по поречието на р.Дунав.

Доброто географско разположение, както и развитата транспортна инфраструктура превръщат Община Сливо поле в привлекателно и перспективно място за инвестиции.

Ландшафтът в общината е равнинен, като на места се разнообразява от горски масиви:

- в Дунавското крайбрежие растат предимно тополи
- в останалите масиви на горския фонд има акация, дъб, бук, бор, бреза.

Предстои координация на дейностите по възстановяване на горските масиви с плана на РУГ-Русе за разширяване на залесените територии с предвидени в техния план насаждения.

Община Сливо поле се намира в близост до: Европейски коридор №7 – сухопътен и Европейски коридор №9 – речен. Обслужва се от автомобилен транспорт.

Релеф

Община Сливо поле е разположена на десния бряг на р.Дунав и граничи с общините Русе, Кубрат и Тутракан. Центърът на общината гр.Сливо поле се простира североизточно от гр.Русе. Средната надморска височина на общината е 56 метра, теренът ѝ е почти равнинен, като на отделни места нивото е по-ниско от средното – това е наложило в годините 1956-62 да се изградят диги по брега на р.Дунав за предотвратяване на наводненията.

Геолого-морфологическия профил на територията разкрива речни наноси върху лъос, лъосовидни отложения и апски варовици. Съвременните морфогенетични процеси имат широко проявление особено в негативен аспект. Това е плоскостната ветрова и водна ерозия, разрушаваща структурата на почвената покривка, а също така и въздействието на дълбоката линейна ерозия. През последните години се наблюдава брегова ерозия на българския бряг на река Дунав, от 451 км до 475 км. Налага се провеждането на спешни противоерозийни мероприятия за осъществяване на брегоукрепването.

Климат

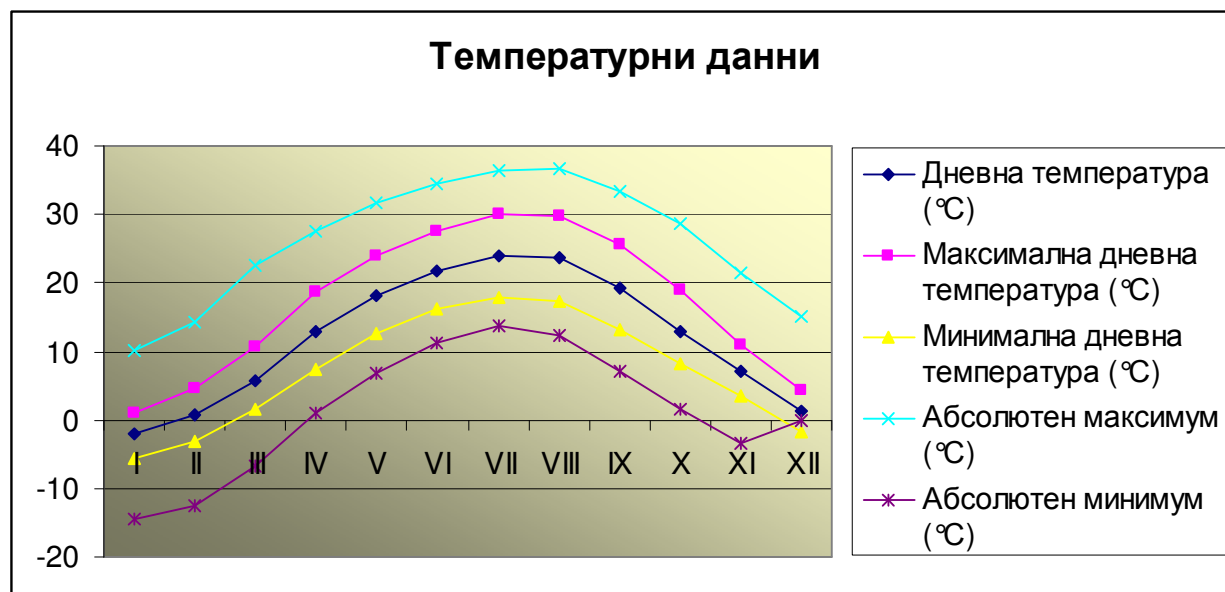
Районът на Община Сливо поле попада в умерено-континенталната климатична област, характеризираща се със студена зима /абсолютна минимална температура -27 градуса С/ и сухо, топло лято /абсолютна максимална температура +42,2 градуса С/. Крайдунавската тераса, включително и в района на община Сливо поле е открита за североизточните ветрове. Това е причина за горещите лета и студените зими. Есента и пролетта са краткотрайни. Въпреки студената зима, поради малката надморска височина пролетта настъпва рано, но е по-студена от есента. Резкият контраст между зимните и летните условия характеризират климата на общината като подчертано континентален. Това се потвърждава и от средната годишна амплитуда, която е около 26 градуса и е най-голямата за страната.

Температурни данни от ХМС-Русе

таблица 1

Показател	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	СР. ГОД.
Дневна Температура С	-2,1	0,7	5,6	13,0	18,1	21,8	24,1	23,6	19,2	13,0	7,1	1,2	12,1
Максимална Дневна температура	1,0	4,5	10,8	18,8	24,1	27,5	30,0	29,8	25,7	19,1	10,9	4,3	17,2
Минимална Дневна температура	-5,5	-3,0	1,6	7,5	12,6	16,1	18,0	17,2	13,3	8,2	3,5	-1,7	7,3
Абсолютен максимум	10,1	14,3	22,5	27,5	31,6	34,4	36,3	36,7	33,5	28,6	21,4	15,2	26,0
Абсолютен минимум	-14,4	-12,5	-6,8	0,9	6,8	11,2	13,6	12,4	7,1	1,5	-3,3	0,0	1,4

Графика 1

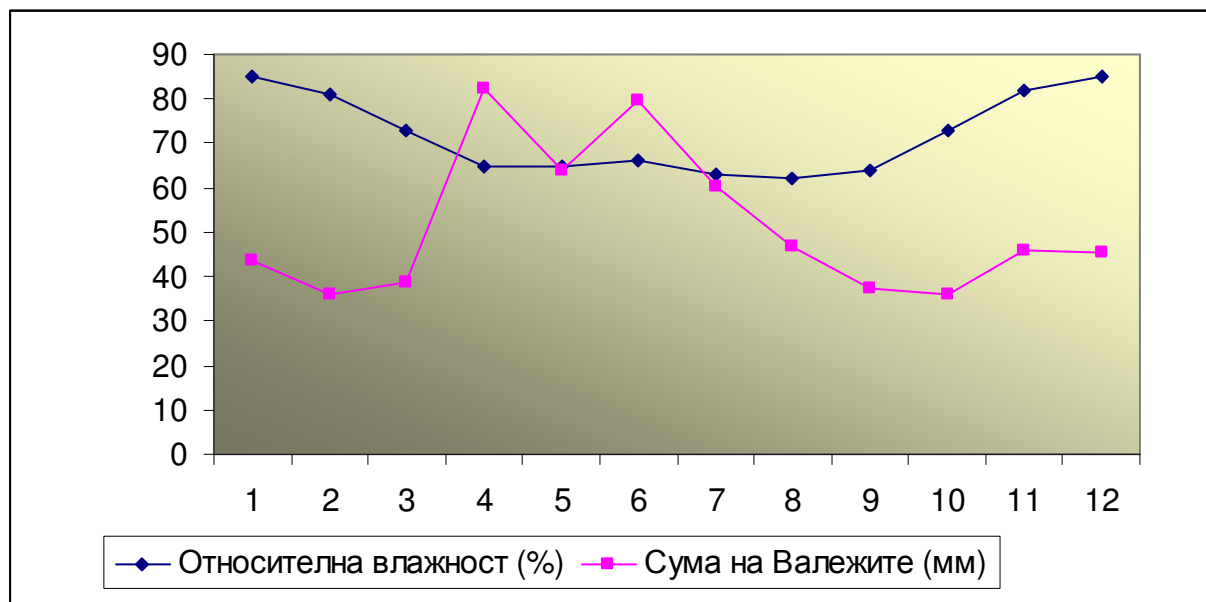
Районът на Община Сливо поле е сравнително сух, като средната годишна сума на валежите е 562 мм, а средногодишният брой на дните с валежи е 138,9 дни. Снежната покривка е с дебелина около 14 см, а средният годишен брой на дните със снежна покривка е 48,4. Валежният режим поставя редица проблеми, свързани с повърхностното оттичане, особено поради наличието на високоподпочвени води.

Средна месечна и годишна сума на валежите в Община Сливо поле.

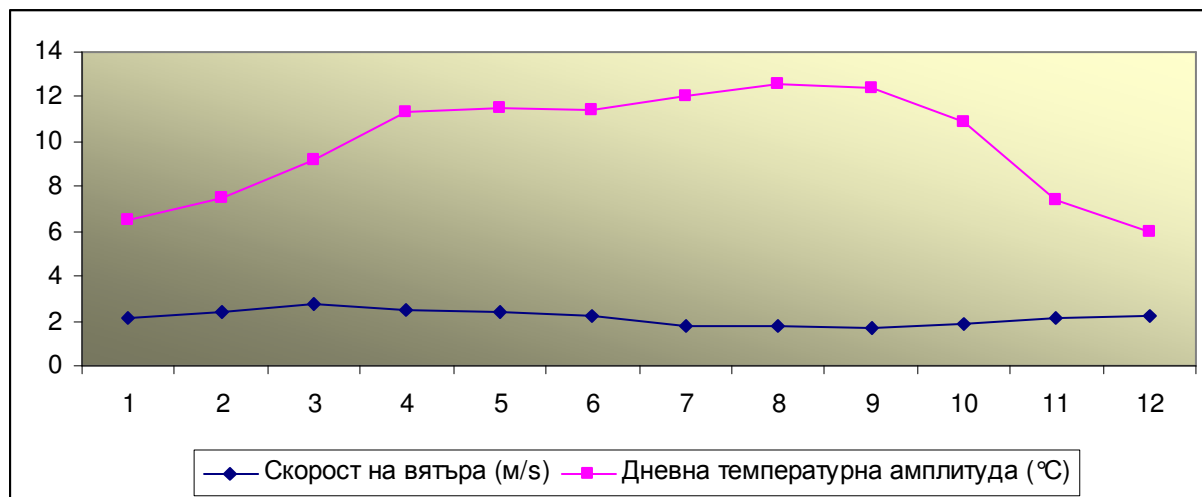
Таблица 2

Показател	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	СР. ГОД.
Относит. влажност	85,0	81,0	73,0	65,0	65,0	66,0	63,0	62,0	64,0	73,0	82,0	85,0	72,0
Сума на валежите (мм)	43,6	36,2	38,6	82,3	63,9	79,8	60,4	46,9	37,2	36,2	45,7	45,6	586,4
Скорост на вятър (м/сек)	2,1	2,4	2,8	2,5	2,4	2,2	1,8	1,8	1,7	1,9	2,1	2,2	2,2
Облачност Десети	7,0	6,7	6,2	5,6	5,3	4,8	3,5	3,0	3,4	4,7	6,9	7,3	5,4
Дневна темп. амплитуда (°C)	6,5	7,5	9,2	11,3	11,5	11,4	12,0	12,6	12,4	10,9	7,4	6,0	9,9

Графика 2

Графика 3

В района на Община Сливо поле североизточните и югозападните ветрове са с почти еднаква повторяемост. От направените наблюдения е установено, че само 28% от общия брой случаи времето е било тихо. През зимата преобладават югозападните ветрове – 37,6%, през пролетта североизточните – 29,4%, през лятото – североизточните и югозападните – 22 и 23%, а през есента – североизточните 32,9%. Средният годишен брой на дните със силни ветрове /над 14 м/сек/ е 58. През лятото се появяват ветрове с големи скорости – до 40м/сек. Те винаги са свързани с градушки и гръмотевици.

Средни скорости на вятъра в района на община Сливо поле.

Таблица 3

Показател	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	СР. ГОД.
Ср. скорост на вятъра (м/сек)	1,1	1,0	1,1	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,8	0,9	1,0	0,9

За района на Община Сливо поле средният годишен брой на дните с мъгла е 48,4, като месеците с най-голям брой мъгливи дни са декември – 10,7 и януари – 10,3. През пролетта броят на дните с мъгла намалява, а през летните месеци достига своя минимум – 0,1 през м.юни. Появата на мъгли в района на Община Сливо поле се обяснява с близостта на р.Дунав. Мъглата затруднява транспорта и производствената дейност.

1.3. Природни ресурси

Почви

Почвите на територията на общината са: излужени черноземи /преобладават/, силно излужени черноземи, сиви горски и ливадни черноземи, излужени средномощни /по поречието на р. Дунав/.

С въведената от 2004 г. нова мрежа за почвен мониторинг на територията на Община Сливо поле е определен пункт № 303-село Бръшлен. При извършения анализ от РИОСВ-Русе на взетите проби не са констатирани превишения на ПДК по следните показатели: рН, общ фосфор, общ азот, органичен въглерод, мед, олово, цинк и кадмий, съгласно изискванията на Наредба № 3 за норми, за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата (ДВ, бр.39 от 16.04.2002г.)

Води

Анализът на водите в част от селищата по поречието на река Дунав показва, че са годни за къпане, спорт и туризъм.

Подхранването на подземните води в зоната е основано от трите разлома – Ловешки, Черешовски, Кубратовски и други пет по-малки, които пресичат територията на общината, чиито води дренират в чакълестото ядро на зоната и се смесват с инфилтрираните води от река Дунав.

През територията на общината минават подпочвени реки, което е дало възможност за направата на дълбоки сондажни кладенци тип “Раней” за питейна вода, снабдяващи град Русе, част от гр.Разград, гр. Търговище и гр.Шумен.

Защитени обекти

На територията на Община Сливо поле се намират две защитени местности – Защитена местност “Калимок-Бръшлен”, обявена със заповед № РД 451 от 04.07.2001 г. на министъра на околната среда и водите с ДР № 146.

26% от територията на защитената местност е разположена на територията на Община Сливо поле. Това е най-голямата българска защитена местност – 5975 ха. Създадена е с цел възстановяване и запазване на една от малкото останали Дунавски влажни зони и нейното уникално биологично многообразие. Със своите блата, тръстикови масиви, заливни гори, влажни ливади, пясъчни коси тя е местообитание на над 400 вида растения, 60 вида риби, 20 вида влечуги и земноводни, 40 вида бозайници, 230 вида птици и хиляди видове безгръбначни животни. Калимок-Бръшлен е местообитание на световно застрашени видове птици – къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), малък корморан (*Phalacrocorax pugnans*), малка белочела гъска (*Anser erythropus*), червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), белоока потапница (*Aythya nyroca*), водно шаварче (*Acrocephalus*

paludicola), ливаден дърдавец (*Carex carex*). Тук се намира една от най-големите чаплови колонии в България.

Защитена местност "Комплекс Алеко-Телика", обявена със заповед № РД 784 от 04.08.2004 г. е разположена на територията на Община Сливо поле. Тази местност включва източната част на остров Алеко и разположените в непосредствена близост група по-малки острови, намиращи се в близост до село Сандрово. Естествените местообитания на островите поддържат застрашени видове растения и животни от национално и световно значение. Срещат се растения, включени в Червената книга на България – блатно кокиче (*Leosorum aestivum*), блестяща млечка (*Euforbia lucida*), тръбест ръждавец (*Potamogeton trichoides*), какичка (*Nymphoides peltata*) и др. Тази част на река Дунав е най-важното местообитание за 6 вида есетрови риби в България. Тук се намират някои от най-големите колонии на чапли (*Ergetta alba*, *ergetta garzetta*), голям и малък корморан (*Phalacrocorax phalacrocorax*, *Phalacrocorax pygmaeus*), лопатарки (*Platalea leucorodia*), къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), червоногуша гъска (*Branta ruficollis*), а за морския орел това са последните защитени местообитания.

Растителността на територията на Община Сливо поле е представена от богато разнообразие на тревисти, храстови и дървесни видове. Широко разпространена е типичната за цялата Дунавска равнина мезоксеротермна тревна растителност с преобладаване на луковична ливадина (*Poa bulbosa*), пасищен райграс (*Lolium perenne*), тряска (*Cynodon dactylon*), на места и белизма (*Dichanthium ischaentum*) и по-рядко садина (*Crysozoon cryllus*), главно по селските мери.

Най-голяма част от територията на общината е заета от селскостопански площи, на мястото на смесени гори от цер (*Quercus cerris*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*), полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*) често с примес от дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*).

На малки участъци от територията в прибрежните райони на река Дунав се срещат изкуствени насаждения от салкъм (*Rubinia pseudoacacia*), мезофитни тревни формации (ливади) (*Festuceta pratensis*, *Poaeta sylvicolae*) и др. на мястото на гори от бряст, полски ясен, летен и дръжкоцветен дъб и др.

Освен застрашените видове птици, обитаващи двете защитени местности, на територията на Община Сливо поле се срещат и представителите на рибите – дунавска мряна, дунавски щипок, морунаж, сабица, говедарка, бибан и др. От земноводните най-характерни за степния характер на цялата североизточна Дунавска равнина са обикновената чесновница (*Pelobates fuscus*), дунавският тритон (*Triturus cristatus*), обикновен вид за фауната е жълтокоремната бумка (*Bombina bombina*), представители от семейство Порови (*Mustelidae*), сем. Хомяци (*Cricetidae*), сем. Сънливци (*Gliridae*) и др.

Изводи: Природните богатства – плодородни почви и изобилие от подпочвени води винаги са били в основата на определящия за района сектор в икономиката, а именно земеделието. Приоритет на общината е опазването на природните дадености и запазване на биоразнообразието в защитените местности "Калимок-Бръшлен" и "Комплекс Алеко-Телика".

2. Анализ на тенденциите и процесите в икономиката на общината Ръст на икономическото развитие

През последните няколко години и в Община Сливо поле, както в цялата страна, с бързи темпове се променят условията за развитие на икономиката.

Икономическият анализ към общинския план за развитие на Община Сливо поле е базиран на статистически данни за област Русе, Северен централен планов район и България за периода 1998 – 2003 и обобщени данни от проведената анкета от екипа, разработващ ОПР, определени тенденции са сравнявани с начална година 1999 или 2000. Целта на общинския план за развитие е да определи стратегическите цели и приоритетите, да конкретизира мерките, които общината в партньорство с местните бизнес-структури трябва да предприеме, така че да се стимулира растежа на икономическия потенциал на общината.

Икономическият растеж се измерва с произведения Брутен Вътрешен Продукт (БВП) в рамките на една национална или регионална икономика. Стойностите на произведения БВП показват в концентриран вид какво е произведено и как то се променя през годините.

Конкретни данни за произведения БВП в Община Сливо поле няма, поради което са използвани данни за произведения брутния вътрешен продукт (БВП) в Област Русе. През 2003г.¹ е 1 024 888 хил.лв, което е 2,98% от общия за страната (34 410 244 хил.лв) и 23,37% от БВП на СЦПР. В **таблица 1** по-долу може да се проследят сравнително постоянните позиции на БВП за Област Русе, както на ниво планов район, така и на национално ниво.

Тенденции на БВП, тц, хил.лв.

Таблица 4

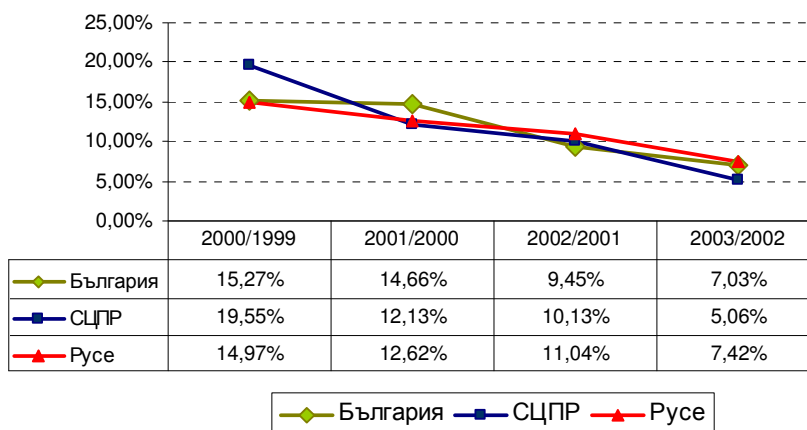
	1999г	2000г	2001г	2002г	2003г
РБългария	23 323 058	26 752 833	29 709 210	32 335 083	34 410 244
СЦПР	2 968 761	3515259	3882087	4 222 695	4 385 818
Русе	698 109	797028	877180	963 850	1 024 888
отн. дял- Русе/страната	2,99%	2,98%	2,95%	2,98%	2,98%
отн. дял- Русе/СЦПР	23,52%	22,67%	22,60%	22,83%	23,37%
отн дял- СЦПР/РВ-я	12,73%	13,14%	13,07%	13,06%	12,75%

Изменението на БВП на ниво област следва неотклонно движението на БВП за страната (вж. Графика 4), като реализираният растеж през 2003г спрямо предходната е 6,33% и почти се припокрива с националния, който е 6,42%.

¹ По предварителни данни на НСИ

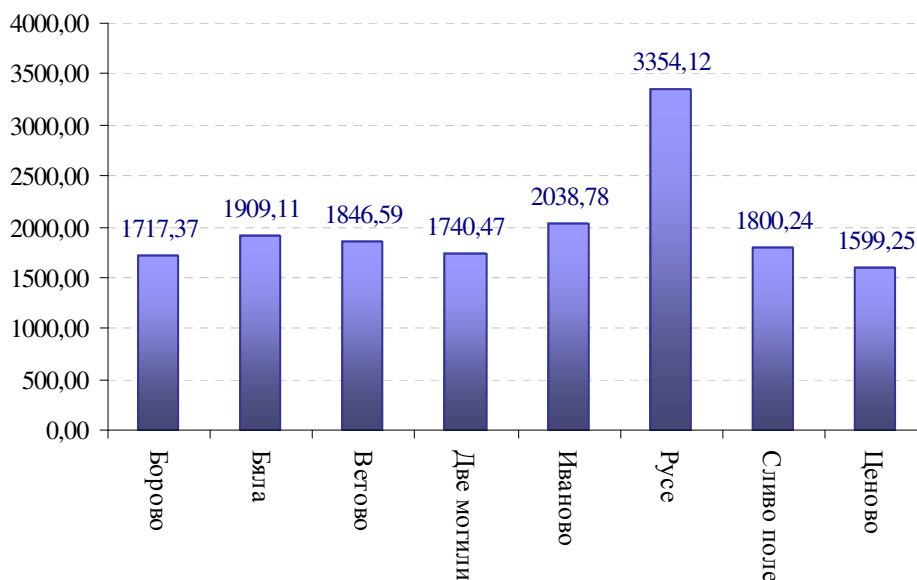
Графика 4

Изменение на БВП на глава от населението, тц,сп пг

Графика 5

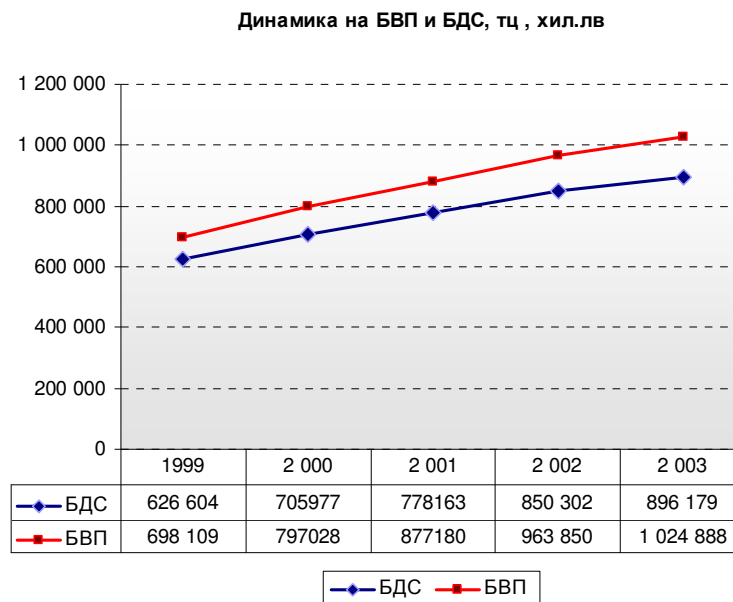
БВП по общини, на глава от населението за 2001

От графиката може да се направи извода, че между общините, изключвайки община Русе, няма голяма разлика в произведения БВП на глава от населението за 2001 г. За съжаление измерванията на БВП на равнище общини (вж Графика 5, по-горе) все още се

предприемат рядко от НСИ. Настоящото изследване е направено от ПРООН относно годишния доклад за "Индекса на човешкото развитие 2002".

Графика 6

По обем и динамика Брутната добавена стойност (БДС) на Община Сливо поле, в съответствие с БДС на Област Русе, следва тенденциите на БВП (вж Графика 6).

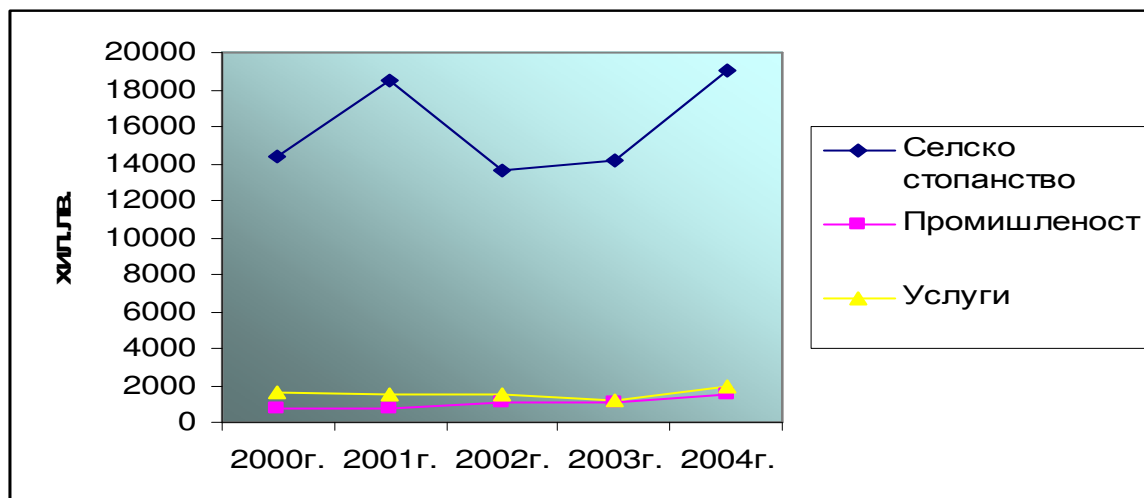
Реализирани продажби по отрасли за периода 2000г.-2004г. в хил.лв.

Таблица 5

Отрасли	2000г.	2001г.	2002г.	2003г.	2004г.
Селско стопанство	14366	18531	13647	14156	19045
Промишленост	714	763	1059	1069	1480
Услуги	1608	1561	1463	1214	1964

Реализирани продажби по отрасли

Графика 7

От така представените данни се вижда постоянна тенденция към повишение на продажбите във всички отрасли през последните две години. Този тласък в аграрния сектор се дължи на получената финансова помощ по Европейски програми: за 2002г. в размер на 470 000 лв.и за 2004 г. – 131 000 лв. През всичките години на периода е получавана финансова помощ по национални програми, както следва:

2000 г.	–	227 700 лв.,
2001 г.	–	14 164 лв.,
2002 г.	–	59 800 лв.,
2003 г.	–	134 176 лв.,
2004 г.	–	273 343 лв.

Получената финансова помощ е от жизнено важно значение за развитието на селскостопанското производство в общината.

В промишления сектор и сектора на услугите през 2002г., 2003г. и 2004 г. също има получена финансова помощ по национални програми, на която се дължи ръста в реализираните продажби.

Изводът, който можем да направим, е че ако в следващите години се прекъсне на национално ниво тенденцията за подпомагане по различни програми на отраслите на икономиката на общината, отново може да се получи спад в развитието.

Анкетирани бяха всички земеделски кооперации, големите земеделски производители (обработващи земя над 2000 дка), свинекомплексите в селата Г.Враново, Юделник и Бръшлен, мелници, промишлени предприятия и обекти за търговия на дребно, транспортни фирми и др.в сферата на услугите.

От проведената анкета е получена информация за необходимите инвестиции за периода до 2013 г., които са обобщени в следната таблица:

Необходими инвестиции в хил.лв. за периода 2007г. - 2013г.

Таблица 6

Отрасъл	За придобиване на ДМА	Повишаване на квалификацията	Други	Всичко необх.инвест.
Селско стопанство	40650	1842	2248	44740
Промисленост	1225	120	54	1399
Услуги	3135	178	722	4035

Най-голяма необходимост от инвестиции са заявили селско стопанските производители, което потвърждава тенденцията на растеж в развитието на аграрния сектор. Потвърждение на това е графиката за относителния дял, заеман от селското стопанство в икономиката на общината.

Графика 8

Качествени характеристики на общата икономика

Основният поминък на населението в Община Сливо поле е селскостопанското производство.

Преобладаващи култури са пшеница, царевица и слънчоглед.

Площ и структура на земеделските територии на Община Сливо поле

Обща характеристика: От общата територия на общината 276 кв.км, 208 401 дка са земеделска земя. От цялото население на общината 13 204 жители, от които икономически активно – 5248 лица, в селскостопанското производство са заети 68%.

Земя и земеползване. Използваната земеделска площ на територията на община Сливо поле, според земеделския кадастър, възлиза на 208 401 дка или 75% от общата площ на

общината, при 53% средно за страната. Основната част от земеделските земи попадат в категорията "ниви" – 91%, при 82% средно за страната.

Пустеещи имоти по видове собственост в дка

Таблица 7

Населено място	ОПФ+стопанисвана	ДПФ	Частна
Бръшлен	219	486	
Ряхово	267		
Юделник	401	2240	
Стамболово	9		
М. Враново	15	119	
Кошарна	52	50	
Г. Враново	417		
Борисово	86		
Сливо поле	158	49	455
Черешово	27	4	306
Общо :	1651	2948	761

Общо пустеещи имоти	5360 дка
----------------------------	-----------------

През последните години в общината се наблюдава трайна тенденция за намаляване на относителния дял на необработваните ниви. През 2004 г. размерът на необработваните и пустеещи ниви е 5360 дка или 2,57% при 10–12% за страната. В сравнение с 2000 г. размерът на необработваните ниви е намалял близо 2 пъти, най-вече при земите от държавния поземлен фонд и общинския поземлен фонд.

Площите на горския фонд в Община Сливо поле обхващат общо 10 666 дка без островите по картата на възстановената собственост.

Изсичането на тополите доведе до рязко намаляване на горския фонд и налага спешно възстановяване чрез провеждане на залесителни мероприятия.

2.3. Основни производствени единици и заетост.

През 2000 г. основно приключи процесът по възстановяване на собствеността върху земята и горите. Последващите години бяха **период за утвърждаване на основните направления на селскостопанското производство и структуриране на основните субекти, които го осъществяват.**

Извършеното пълно преброяване на земеделските стопанства през 2003 г. установи на територията на Община Сливо поле 2946 функциониращи стопанства. По форма на собственост, разпределението им е следното: 98,93% на физически лица; 0,70% – на еднолични търговци; 0,37% – на кооперации. Въпреки, че реформата по реструктурирането на отрасъла приключи преди пет

години, продължава да се задълбочава раздробяването на земеделските имоти в резултат на имуществени делби и наследствени права. **Нарастването на броя на имотите влияе обратно пропорционално на ефективното ползване на земята.** Направените проучвания от Областна администрация на Област Русе показват, че предпочитаният размер на частните земеделски стопанства със смесено направление /растениевъдство и животновъдство/ възлиза на 754 дка, а на частните земеделски стопанства с растениевъдно направление – на 1670 дка.

Независимо от раздробеността на земеделските имоти и ниската степен на окрупняване, 11-те кооперации в общината обработват 53% от земеделските земи, едноличните търговци и дружествата, т.е. арендаторите – 30%, а физическите лица – 17%.

Разпределението на земеделските земи в Община Сливо поле е както следва:

Таблица 8

Показатели	площ (дка)
Ниви	188 928
Трайни насаждения	4026
Естествени ливади	2013
Мери, пасища	9861
Гори в земеделски земи	3573
Всичко земеделска земя	208 401

Графика 9

От земеделските производители регистрация са направили 482 физически и юридически лица, което представлява 16,36% обхват на

земеделските стопанства, при 10% средно за страната. За 2005 г. броят на пререгистрираните и новорегистрирани земеделски производители възлиза на 525 лица.

В сравнение с останалите селски общини от област Русе Община Сливо поле е на първо място по брой на постоянно заети в селското стопанство. Характерно за периода е и чувствителното намаление с близо 17% на **броя на наетите** в аграрния сектор, което се обяснява с въвеждането на нова техника и технологии в сектора:

Таблица 9

Показател	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.
Брой наети лица	536	532	524	485	455

Основните земеделски култури, които се отглеждат на територията на Община Сливо поле, са свързани с благоприятните климатични условия и плодородните почви. Като показател за произведената продукция през периода 2001-2004г.е избран средния добив по видове селскостопанска продукция

Среден добив по видове селскостопанска продукция (кг/дка)

Таблица 10

Зем.култура	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.
Пшеница	463	299	138	485
Царевица	272	403	283	634
Слънчоглед	168	164	152	250
Ечемик	476	415	103	532
Люцерна	305	323	443	450
Лозя	38	38	50	425
Праскови	256	183	268	1408
Кайсии	333	0	0	330
Сливи	0	0	400	800
Ябълки	0	0	285	2182
Домати	1655	3000	2694	1897
Пипер	45	1000	987	1506
Картофи	148	1040	988	1418
Дини	0	2000	1487	336
Пъпеши	0	1500	982	130

Разликата в добивите се дължи на природни бедствия (градушка през 2001г., суша през 2003г. и паднали слани през 2002г. и 2003г., засегнали овощните насаждения), а овощките сливи и ябълки са новосъздадени масиви, които са започнали да плододат през 2003 г. До 1989г. на територията на Община Сливо поле е функционирала напоителна система «Бръшлен», което е създавало

възможност за поливно земеделие на всички площи, засети с поливни култури. Възстановяването на поливното земеделие, което би довело до рязко повишаване на добивите, е възможно при инвестиране за поддържане на съществуващите и изграждане на нови помпени станции и хидромелиоративни съоръжения.

Зеленчукопроизводството е традиционно развит селскостопански отрасъл в Община Сливо поле и е съсредоточен в частните стопанства. Зеленчуци се отглеждат основно в дворовете и се поливат с питейна вода и вода от кладенците, което значително оскъпява произведената продукция. **Подотрасълът, обаче, не може да се развие и да достигне предишните обеми на производство, поради липсата на работещи преработвателни предприятия и проблеми с напояването на площите.**

През 2001 г. по програма "Пледж" бяха засадени 180 дка овощни градини (праскови и кайсии).

Продължава тенденцията за увеличаване на площите с новосъздадени овощни масиви – 1400 дка праскови и кайсии.

Частните стопани, отглеждащи лозя – 317 дка, са започнали тяхното изкореняване, тъй като това са стари лозови масиви, които не плододават през последните години. Поради липса на финансови средства в общината не се създават нови масиви с лозови насаждения.

Получените субсидии в селското стопанство по програма "САПАРД" и държавни целеви субсидии са:

СУБСИДИИ В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО (хил. лв)

Таблица 11

ПРОЕКТИ	2001 г.		2002 г.		2003 г.		2004 г.	
	Ст/ст на проекта	Изплатена субсидия	Ст/ст на проекта	Изплатена субсидия	Ст/ст на проекта	Изплатена субсидия	Ст/ст на проекта	Изплатена субсидия
САПАРД	500	220	590	295	0	0	4565	1100
ПЛЕДЖ	40	40						
ДФ "Земеделие"					2003 г. – 2004 г.			
растениевъдство							634	
животновъдство							453	

Получената инвестиция по програма "САПАРД" е за закупуване на ДМА – комбайни, трактори, силози, поливна техника и за създаване на трайни насаждения.

2.4. Животновъдство

Както и в други райони в страната, животновъдството в Община Сливо поле понесе болезнено последствията от реструктурирането на собствеността в отрасъла. **Спадът в началото на 90-те години, бележи тенденция на слабо, но трайно намаление.**

В сравнение с 2000 г. поголовието при млечните крави и свинете намалява, което се определя от резките промени в

изкупната цена на млякото и свинското месо и неблагоприятните по отношение на фуражното производство 2003 – 2004 г. Най-сериозен ръст се наблюдава при пчелните семейства, където увеличението е с 35 на сто.

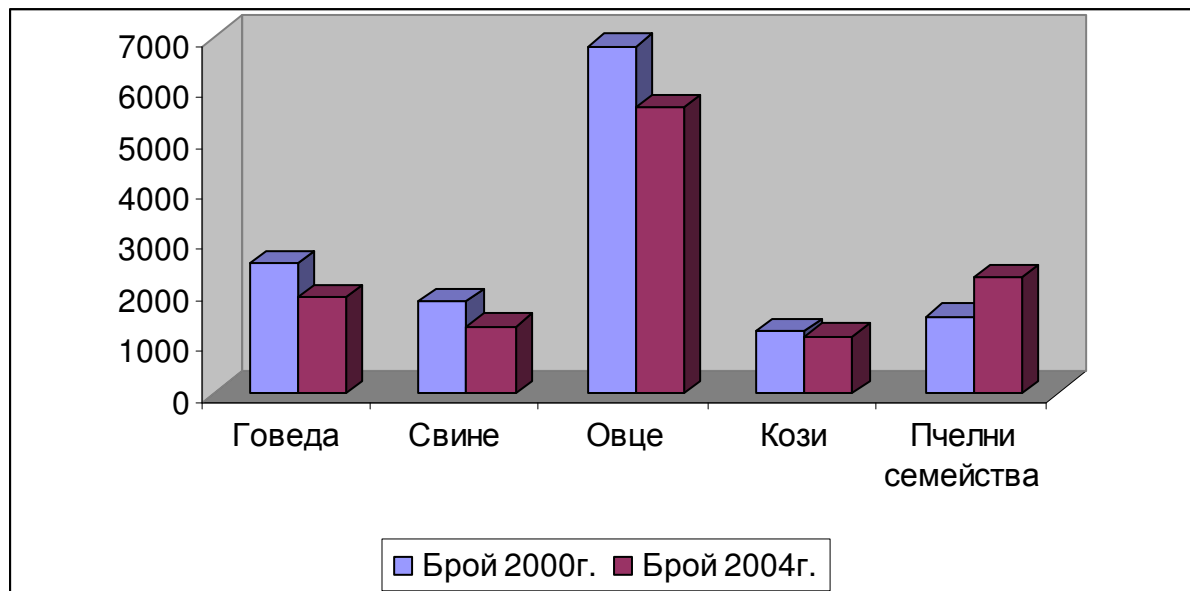
Броят на отглежданите животни и производството на животинска продукция през 2000г. и 2004 г. е, както следва:

Видове животни	Брой 2000г.	Брой 2004г.
Говеда	2542	1893
– в т.ч. крави	1324	1102
Свине	1815	1310
– в т.ч. свине-майки	209	132
Овце	6836	5623
– в т.ч. овце-майки	3447	4280
Кози	1202	1108
– в т.ч. кози-майки	661	876
Птици	47933	34 200
– в т.ч. кокошки-носачки	18580	21 780
Пчелни семейства	1504	2287

Таблица 12

Произведена продукция	2004 г.
Месо (т)	282
Мляко (хил.литра)	4230
Вълна (т)	20
Яйца (хил.бр.)	2847
Мед (т)	45

Графика 10

Очакванията за следващите години са броят на млечните крави да не бележи ръст на увеличение, тъй като договорените с ЕС квоти за производство на краве мляко са по-ниски от количествата, които към настоящия момент страната произвежда за

преработка и собствена консумация.

По отношение на породния състав, в **млечното говедовъдство** преобладават черно-шареното говедо. По данни от преброяването, броят на стопанствата в общината, отглеждащи млечни крави, възлиза на 426. По-голямата част от тях притежават 1 или 2 крави. Най-голямото стопанство в общината по брой отглеждани говеда е ППК "Надежда" село Ряхово – 95 крави, 25 юници.

Очевидно, през следващия период се налага реструктуриране на млечните ферми в посока на подобряване на породния състав и условията за отглеждане на животните, предвид изискванията на ЕС пред подотрасъла.

Свиновъдството в общината се представлява основно от 3 ферми в селата Голямо Враново, Бръшлен и Юделник, които едва към 2005г. поддържат стабилно поголовие.

В областта на свиновъдството Община Сливо поле заема водеща позиция в страната с 3900 бр. свине на 1000 души от населението, при 366 бр. за областта, 217 за СЦПР и 180 средно за страната.

Птицевъдството бележи спад в отглеждането на пилета за угояване и увеличение на броя на кокошките-носачки, което се дължи на това, че птици се отглеждат само в личните стопанства, а в последните години вниманието е насочено предимно към производството на яйца.

В сравнение с останалите направления от животновъдството, **рибовъдството** в Община Сливо поле бележи сериозен упадък. През 1992 г., след преустановяване подаването на вода по напоителните канали, съществуващите рибарници в землището на с.Борисово – 518 дка, бяха ликвидирани. За развитие на рибовъдството и отглеждане на аквакултури има възможност за използване на естествените водоеми в землищата на с.Кошарна и с.Стамболово. Водите от тези водоеми могат да се използват и за напояване на земеделски култури. Промисленият улов от р. Дунав възлиза на 18 т риба годишно.

2.5. Съпътстващи дейности:

2.5.1. Преработваща промишленост

В общината не функционира **нищо едно преработващо зеленчуци и плодове предприятие**. В резултат на неудачна приватизация, на практика преработвателните и консервиращи растениевъдната продукция фирми преустановиха дейността си. Към началото на 90-те години на територията на общината са функционирали консервно предприятие в с.Ряхово и Завод за плодови сокове в гр.Сливо поле, за производство на зеленчукови, плодови и месни консерви, плодови сокове, сладка, конфитюри, замразени плодове, пулпове, полуфабрикати и др.

Преработващите животинска продукция мощности в общината включват мандра в село Бабово и 2 кланици в Свинекомплекс Г.Враново и в село Ряхово. Произведената животинска продукция се реализира само на вътрешния пазар, тъй като преработвателните предприятия не притежават сертификати и лиценз за износ.

2.5.2. Машинният парк, с който разполагат земеделските производители, според преброяването на земеделските стопанства, проведено през 2003 г., има следните параметри:

Машинен парк за 2004 г.

Таблица 13

Вид техническо средство	Брой	% на участие в кампаниите
Колесен трактор	195	99
Тракторни плугове	125	44
Дискови брани	51	98
Култиватори	154	97
Сеялки за окопни култури	64	100
Машини за разпръскване на торове	23	100
Пръскачки "Перла"	45	84
Зърнокомбайн	32	97
Сламопреси	18	89
Техника за извозване на зърно	182	99
Сеялки за зърнено-житни култури	42	98

Въпреки високият процент на участие на селскостопанската техника в пролетната и есенната кампании, около 80% от машинния парк е остарял. Лошото състояние на селскостопанската техника се дължи на дългогодишната ѝ употреба. Половината от всички машини са експлоатирани повече от 20 г.

Следва, обаче да се отбележи, че независимо от това, енергонасителността на единица обработваема площ, в общината е една от най-високите в страната. Това позволява, в сравнение с 90-те години, мероприятията жътва, сеитба и оран да се извършват в оптимални срокове. Като сравнение може да се посочи факта, че при еднакъв размер на засетите площи, през 1997 г. жътвата на пшеница е приключила на 18.08, а през 2004 г. – на 25.07.

Увеличаването на механизацията в общината се дължи на инициативата на крупните земеделски субекти, които през последните 3 години защитиха инвестиционни проекти за техника по програма САПАРД на обща стойност 1 615 хил. лв., чрез които бяха закупени 4 високопроизводителни трактора с прикачен инвентар и 2 комбайна от най-висок клас.

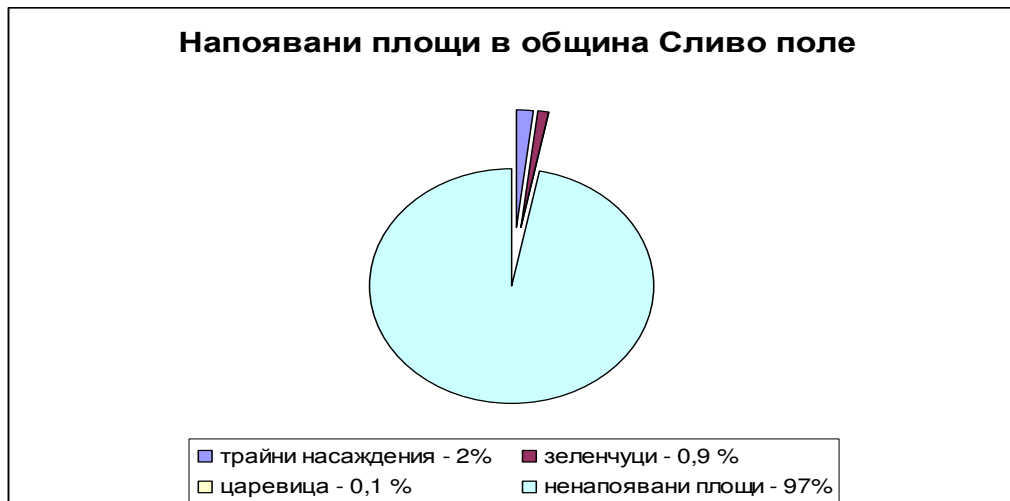
Техническият парк се използва много интензивно, тъй като една машина обработва 880 дка. Възниква необходимост от обновяване на машинния парк.

2.5.3. Напояването в Община Сливо поле е една от дейностите, която силно бе засегната от негативните последствия на структурната реформа в земеделието. Към 1990 г. поливните площи в Община Сливо поле, обслужвани от напоителни системи, възлизаха на 189 000 дка. Към настоящия момент с потенциал за напояване са 30 000 дка, но поради технически, организационни и икономически

причини през последните 6–7 години в общината не се напояват никакви площи с използване на хидромелиоративни съоръжения.

Прилага се единствено напояване на трайни насаждения с вода от естествени водоизточници и изградени собствени кладенци.

Графика 11

Упадъкът на дейността се дължи на комплекс от причини, като високите стойности на енергоемкостта ѝ и себестойността на водата не са съществени от тях, тъй като държавата ги субсидираше до 2004 г. Главни причини за липсата на интерес към напояването, са раздробяването на поливните площи след възстановяване собствеността върху земеделските земи, навлизането на голям брой производители в земеделието, разпродадената и унищожена още в началото на 90-те години техника за напояване извън територията на общината. Въпреки обективно действащите неблагоприятни фактори, свързани с реструктурирането на селското стопанство, които ограничават развитието на поливното земеделие /нестабилни земеделски производствени субекти; липса на достатъчен капитал у земеделските производители за финансиране на напояването, което не е основна земеделска дейност; неразвит пазар на земеделската продукция, който обуславя и екстензивния характер на производство и др./, държавната политика за развитие на земеделието следва стратегически да решава проблемите, свързани с възможностите за развитие на поливното земеделие. **Наред със стратегическия подход, свързан с възстановяването и развитието на поливното земеделие в Община Сливо поле, е необходимо да се приложат спешни мерки за неутрализиране на вредните последствия от сушата чрез осигуряване на необходимите промени на видовия и сортов състав на културите /въвеждане на алтернативни култури, подходящи за тенденциите на засушаване/ и прилагане на мероприятия /коригиране и оптимизиране на посевните норми, оптимизиране на торенето и др./;**

Необходимо е съответните държавни специализирани териториални структури да съдействат, подпомагат и насърчават регистрирането на сдружения на водоползвателите в Община Сливо поле, която сериозно изостава в това отношение; да стимулират ползването на

подходящите мерки на Програма САПАРД; да работят за промяна на традиционните нагласи на земеделските производители от региона като популяризират ползите от развитие на алтернативно земеделие. **Ограничителните мерки, наложени по отношение на Защитена местност "Калимок-Бръшлен" са основна предпоставка за развитие на биологичното земеделие в Община Сливо поле, 14390 дка от земеделските земи на която попадат в границите на Защитената местност.**

2.5.4. Съществуващата **пазарна инфраструктура**, осигуряваща реализацията на земеделската продукция, е слабо развита. Липсват маркетингови проучвания, баланс между производство и потребление, териториални пазарни структури – борси, тържища и складове за съхранение на селскостопанска продукция.

2.6. Общински бюджет

Структура на приходите в Община Сливо поле

Таблица 14

	Приходи	2003 г.		2004 г.		2005 г.	
		Отчет (лв)	Отн. дял (%)	Отчет (лв)	Отн. дял (%)	План (лв)	Отн. дял (%)
I	Имуществени данъци и неданъчни приходи						
1	Имуществени данъци	149880	4,11	118700	3,54	86000	2,51
2	Неданъчни приходи	447281	12,27	478989	14,29	490291	14,32
II	Взаимоотношения с ЦБ, в т.ч.:	2112667	57,97	2381900	71,07	2291175	66,92
	- преотстъпени д-ци по ЗОДФЛ	513695		582476		437100	12,77
	- обща допълваща субсидия	1381651		1593309		1426675	41,67
	- обща изравнителна субсидия	63321	1,74	141430	4,22	323500	9,45
	- субсидия за капит. разходи	154000		76553	2,28	103900	3,03
	- възстан. трансфери от ЦБ	0		-11868	-0,35	0	
III	Трансфери	631657	17,33	114353	3,41	0	
IV	Временни безлихвени заеми	0		0		0	
V	Финансиране на дефицита /излишъка/	302716	8,31	257352	7,68	556180	16,25
	Сума на бюджета	3644201	100	3351294	100	3423646	100

Структура на разходите в Община Сливо поле

Таблица 15

№	Разходи	2003 год.		2004 год.		2005 год.	
		Отчет (лв.)	Отн. дял (%)	Отчет (лв.)	Отн. дял (%)	План (лв.)	Отн. дял (%)
1	Общи държавни служби	890 673	26,26	760 882	23,85	894 935	26,14
2	Отбрана и сигурност	23 268	0,69	34 907	1,09	34 386	1,00
3	Образование	1 449 855	42,74	1 511 710	47,39	1 585 755	46,32
4	Здравеопазване	43 034	1,27	56 460	1,77	72 973	2,13
5	Соц. осиг., подпомагане и грижи	628 758	18,53	516 145	16,18	143 425	4,19
6	Жил. строителство, БКС и опазване на околната среда	88 630	2,61	90 729	2,84	204 225	5,97
	в т.ч.: - Дейност чистота	54 800	1,62	56 135	1,76	72 545	2,12
7	Почивно дело, култура, религиозни дейности	82 209	2,42	85 849	2,69	82 554	2,41
8	Икономически дейности и услуги	185 958	5,48	133 105	4,17	405 393	11,84
9	Разходи, неklasифицирани в други функции	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Сума на бюджета	3 392 385	100	3 189 787	100	3 423 646	100

Това определено е най – аграрната община в Област Русе и нейния принос към областната икономика е 2%. През 1999 година сектора произвежда 79.5% от бруто продукцията, а през 2003 – 83%, там са ангажирани около 60% от заетите. Този ежегоден ръст на земеделската бруто продукция се крие в силните зеленчукопроизводителни традиции на сливополци. Производството на хранителни продукти е с 2.6% от общата продукция, текстила с 3.7%, а услугите 6.8%.

Таблица 16

1999		2003		Отклонение в % 2003/1999
Бруто продукция	12 382	Бруто продукция	24 276	196 %
Брой заети	1 044	Брой заети	1 151	110 %
Брой фирми	117	Брой фирми	200	170.9 %

Таблица 17

Показател	1999	2000	2001	2002	2003
	Нетни приходи от продажби /хил. лв./	14 213	27 673	19 449	19 220
Брой заети лица	1 044	1 056	1 031	1 041	1 151
Дълготрайни материални активи	5 357	4 305	5 234	7 414	10 254
Бруто продукция /хил. лв./	12 382	16 415	19 979	17 527	24 276

Отраслова структура – Община Сливо поле, 2003

Таблица 18

	Брой единиц и	Бруто продукция (хил . лв)	Нетни приходи (хил . лв)	Брой заети лица	ДМА (хил . лв)
О Б Щ О	200	24 276	26 425	1 151	
Селско, ловно и горско стопанство	22	20 937	19 758	615	
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	12	635	681	79	208
Производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло	3	---	---	---	---
Строителство	4	124	124	8	---
Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили	111	946	3 908	257	563
Хотели и ресторанти	27	304	587	75	24
Транспорт, складиране и съобщения	7	303	307	10	---
Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги	4	23	24	10	11
Здравеопазване и социални дейности	4	84	84	15	---

3. Анализ на тенденциите и процесите в социалната сфера:

3.1. Население

На територията на Община Сливо поле има 11 населени места: един град – общинският център гр.Сливо поле, и 10 села, от които 9 кметства – Бабово, Борисово, Бръшлен, Голямо Враново, Кошарна, Малко Враново, Ряхово, Стамболово, Юделник, и 1 кметско наместничество – Черешово. Населението на общината е 13204 души, от които в гр. Сливо поле – 3873. Населението на общината е 5,0% от населението на областта и 0,17% от населението на страната.

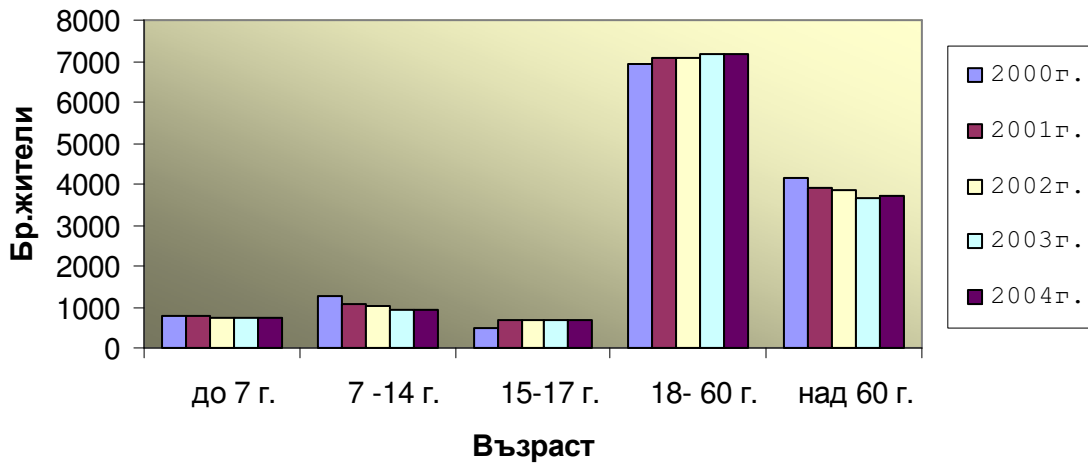
Гъстота на населението е 47,7 души на кв. км. и е под средната за областта – 95 души на кв.км, а също и за страната – 74,2 души на кв.км.

Градското население (само в гр.Сливо поле) представлява 29,3% от населението на общината.

Структура на населението в Община Сливо поле

Таблица 19

Показатели	По години				
	2000г.	2001г.	2002г.	2003г.	2004г.
Брой жители по настоящ адрес	13630	13511	13405	13198	13204
Брой жители по постоянен адрес	13658	13537	13425	13211	13214
Възрастова структура					
до 7 г.	801	763	748	748	715
7 -14 г.	1257	1058	1028	932	904
15-17 г.	497	707	701	706	669
18- 60 г.	6945	7063	7063	7163	7193
над 60 г.	4130	3920	3865	3649	3728
Раждаемост	131	116	103	87	108
Смъртност	244	225	226	213	197
Естествен прираст	-113	-109	-123	-126	-89
Полова структура					
-мъже	6744	6705	6644	6537	6530
-жени	6886	6806	6761	6661	6674
Етническа структура					
-българи					5822
-турци					4208
-роми					2349
- българи-мохамедани					825

Възrastова структура на населението в община Сливо поле

Данните за възрастовата структура на населението сочат, че 55% от населението на общината е в трудоспособна възраст, 17% в подтрудоспособна възраст и 28% е в надтрудоспособна възраст. През годините съотношенията почти се запазват.

В резултат на настъпилите социално-икономически промени се наблюдава намаляване на раждаемостта, като през 2000г. е 10 на хиляда души и спада през 2003г. на 7 на хиляда (най-ниското ниво). Положителна тенденция се наблюдава през 2004г. – 8 на хиляда. Раждаемостта в общината е по-ниска от средната за страната, която е 9 на хиляда. Смъртността през годините намалява – от 18 на хиляда души през 2000г. спада на 15 на хиляда души през 2004г.

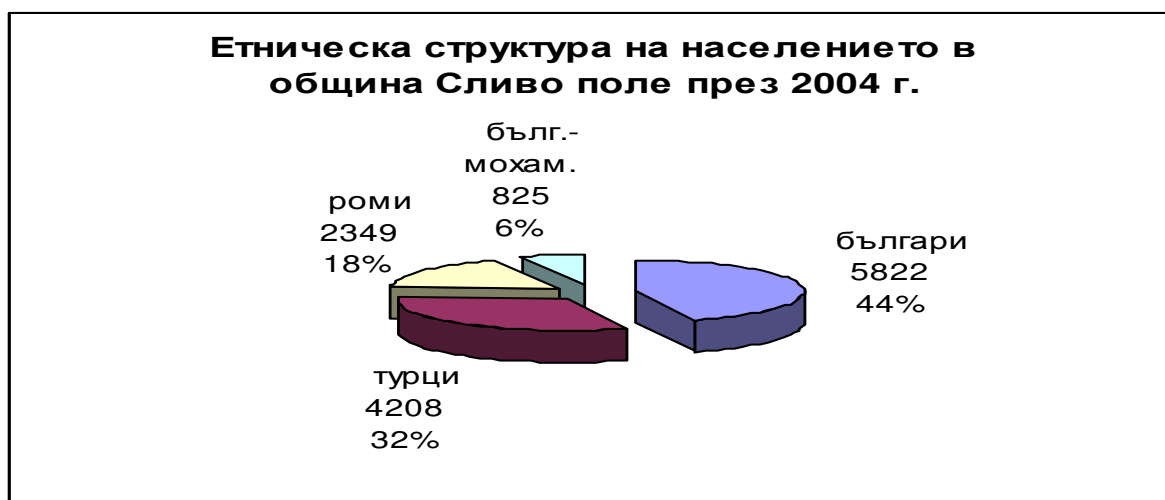
Анализирайки данните от таблицата за периода 2000–2004г. се вижда, че естественият прираст на населението в общината е с отрицателен знак (-3,0%) или се наблюдава намаление с 428 души.

Графика 13

Съотношението между мъжете и жените е 50,5% в полза на жените, които наброяват 6674 души към 49,5% мъже (6530 души).

Графика 14

Средногодишно населението на общината намалява с близо 1,0%. През 2004 год. броят на жителите се запазва в сравнение с 2003 год., но това се дължи единствено на присъединеното към общината населено място село Черешово.

Населението в 11-те населени места на Общината към 30.12.2004г. е както следва:

НАСЕЛЕНО МЯСТО	БР. ЖИТЕЛИ
с. Бабово	608
с. Борисово	903
с. Бръшлен	472
с. Голямо Враново	1720
с. Кошарна	747
с. Малко Враново	1053
с. Ряхово	1928
гр. Сливо поле	3873
с. Стамболово	772
с. Черешово	96
с. Юделник	1032

Общо: 13204

3.2. Благосъстояние на населението

Степен на застъпеност на социалните дейности в населените места от Община Сливо поле – социален патронаж

Таблица 20

Населено място	Обслужвани лица по години			
	2001г.	2002г.	2003г.	2004г.
Сливо поле	33	33	40	47
Бръшлен	20	15	13	21
Бабово	21	16	20	44
Ряхово	20	17	18	15
Общо за общината:	94	81	91	127

От данните в таблицата се наблюдава тенденция към увеличение броя на лицата, имащи нужда от грижите на социалния патронаж. Най-силно изразена е тази тенденция в гр.Сливо поле и село Бабово.

Тенденцията към застаряване на населението в Община Сливо поле поражда редица проблеми, свързани с оказване на социална помощ не само на самотните стари хора. Проучвания и анализи, проведени от общинската администрация показват невъзможността за обслужване на населението с наличната база на социалния патронаж. Решаването на всички тези проблеми е възможно с преустройването на съществуващи неизползвани общински сгради в домове за стари хора. С разрешаването им ще се постигне висок социален ефект, тъй като до настоящия момент много от желаещите от Община Сливо поле са настанени в домове за стари хора в

съседни общини, което силно затруднява комуникацията им с техните близки и роднини.

3.3. Безработица

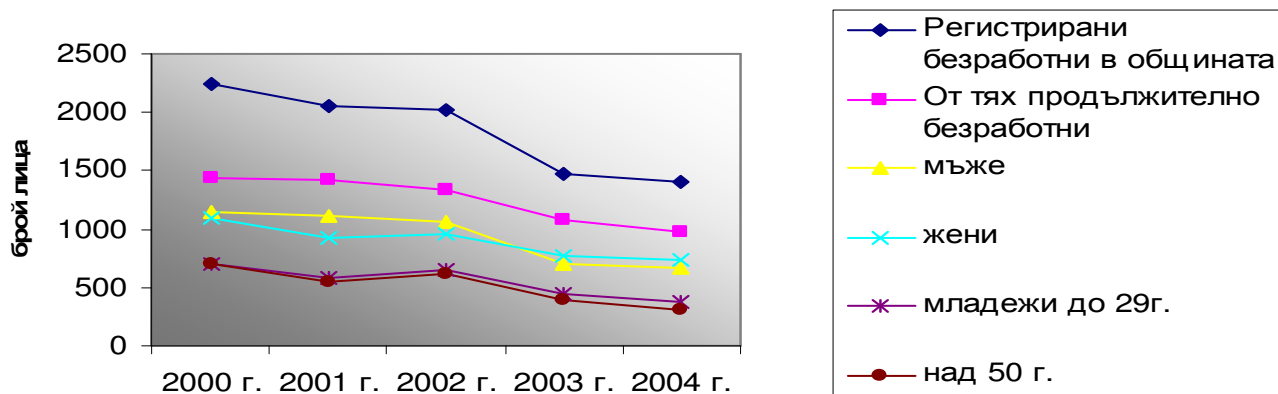
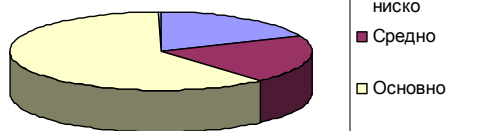
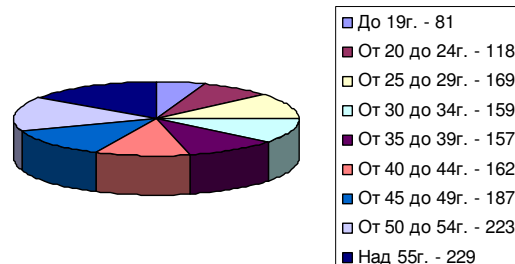
Равнището на безработицата в Община Сливо поле към 31.12.2004 г. е 28,3%. По данни на Агенцията по заетостта към 31.12. 2003 г. нивото на безработицата е било 31,6% – наблюдава се понижение с 3,3 пункта. През последното десетилетие се наблюдава ясно изразена тенденция към застаряване на населението в селата. Предпочитанието на местните работодатели е наемането на по-млади хора, особено за дейности, свързани с прилагане на физически труд. В сравнение с 31.12.2003 г. не са налице съществени изменения на структурата на регистрираната безработица по основанията на признак възраст.

Икономически активното население в общината е 5248 лица, от които 1485 регистрирани като безработни, от тях 758 мъже и 727 жени. По данни на Дирекция "Бюро по труда" е илюстрирано разпределението на безработните лица по образователна степен и по възраст.

Таблица 21

Състояние на безработицата в Община Сливо поле															
Категория безработни	по години														
	2000 г.			2001 г.			2002 г.			2003 г.			2004 г.		
	бр.	%	ср.за страната %	бр.	%	ср.за страната %	бр.	%	ср.за страната %	бр.	%	ср.за страната %	бр.	%	ср.за страната %
Регистрирани безработни в общината	2248	36,71	17,78	2048	33,05	16,67	2028	40,6	17,55	1474	28,2	13,22	1406	26,79	13,7
От тях продължително безработни	1442			1427			1337			1077			977		
мъже	1155			1117			1061			703			676		
жени	1093			931			967			771			730		
младежи до 29г.	705			585			648			447			374		
над 50 г.	710			550			625			389			310		

Състояние на безработицата в община Сливо поле**Разпределение по степен на образование****Разпределение по възраст**

Преобладава процентът на безработните с основно образование и без квалификация, което е тенденция за цялата страна.

Приоритет на общината е оказване на съдействие на ДБТ за реализиране на комуникационната стратегия на РБългария по отношение на информираността на населението за възможностите на Закона за насърчаване на заетостта и предоставените форми за обучение и повишаване на квалификацията в съответствие с потребностите от кадри в различните сектори на икономиката в Община Сливо поле.

3.4. Здравеопазване

До провеждане на здравната реформа на територията на Община Сливо поле е функционирала поликлиника в гр.Сливо поле и кабинети във всяко от населените места. След 2000 г. здравното обслужване на населението в съответствие със Закона за здравето се осъществява от общопрактикуващи лекари, както следва:

№	ПОКАЗАТЕЛИ	2000г	2001г	2002г	2003г
1	Лекарски практики	7	7	7	7
2	С З У	4	4	4	4
3	Стоматологич.кабинети	3	3	5	5
4	А S В	1	1	1	1
5	Кабинети в ОУ и в ЦДГ	-	-	-	17
6	Аптеки	1	1	1	1
7	Дрогерии	-	-	-	1
8	Лаборатория	1	1	1	1

МЕДИЦИНСКИ КАДРИ

№	ПОКАЗАТЕЛИ	2000г	2001г	2002г	2003г
1	Лекари	7	8	9	9
2	Стоматолози	3	3	5	5
3	Мед.фелдшери	5+10	5+10	5+10	5+10
4	Мед.сестри и акушерки	16	16	16	17
5	Аптекари	1	1	1	1

На територията на общината работят 6 лекарски практики, които обхващат всички населени места. Има лекари, които обслужват повече от едно населено място. Има населени места с по двама лекари – гр.Сливо поле.

В същото време незаети са практиките в Борисово, Бръшлен, Голямо Враново, Малко Враново и една в Сливо поле.

Село Черешово се обслужва от лекар от с.Сеслав.

Стоматологични практики има във всички населени места без Малко Враново и Кошарна. Очаква се в Сливо поле да има още един стоматологичен кабинет от 01.06.2005г.

В началото на 2001 година 9 практики за първична медицинска помощ в общината получиха съвременна амбулаторна апаратура по проект на Световната банка "Преструктуриране на здравния сектор, компонент "Първична здравна помощ" – 4000 BUL на обща стойност 70165,00 лева.

Оборудването е безвъзмездно и заприходено в Сливо поле – 3 броя практики; по една лекарска практика в Голямо Враново, Малко Враново, Стамболово, Юделник, Ряхово и Бабово.

Компютри имат всички лекарски практики.

На сградния фонд на всички лекарски практики не е правен ремонт от поне 20 години; повечето от тях са в лошо състояние. В повечето заведения през зимата не може да се осигури температура над 18°C в коридорите както са изискванията на РИОКОЗ. По мнението на много от общопрактикуващите лекари, ако не се вземат мерки за отопляване на коридорите, за ремонт на същите, за освежаване на фасадите на сградите, има голяма вероятност РИОКОЗ да направи предписание за закриване на здравните заведения.

3.5. Образование

Данни за детски ясли, детски градини и училища в населените места на
Община Сливо поле

Таблица 23

Учебно заведение	Брой деца по години				
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.
Детски ясли	40	38	42	32	50
ОДЗ гр.Сливо поле	17	15	18	12	16
ОДЗ с.Ряхово	10	11	13	10	16
ОДЗ с.Г.Враново	13	12	11	10	18
Детски градини	314	313	332	328	324
гр.Сливо поле - ОДЗ "Мечо Пух"					
с. Ряхово - ОДЗ "Синчец"					
с. Борисово - ЦДГ "Славейче"					
с. Бабово - ЦДГ "Незабравка"					
с. Г. Враново - ОДЗ "Първи юни"					
с. М. Враново - ЦДГ "Пролет"					
с. Стамболово - ЦДГ "Червената шапчица"					
с. Кошарна - ЦДГ "Калинка"					
с. Юделник - ЦДГ "Щастливо детство"					
Училища	1208	1165	1200	1113	1079
гр.Сливо поле - СОУ"Св.Паисий Хилендарски"					
с. Ряхово - ОУ"Св.св. Кирил и Методий"					
с. Борисово - ОУ"Св.св. Кирил и Методий"					
с. Г. Враново - ОУ"Иван Вазов"					
с. М. Враново - ОУ"Св.св. Кирил и Методий"					
с. Стамболово - ОУ"Иван Вазов"					
с. Кошарна - ОУ"В.Левски"					
с. Юделник - ОУ"Св.Кл.Охридски"					
Общо:	1562	1516	1574	1473	1453

Читалища и младежки домове

В общината има регистрирани по Закона за народните читалища общо 10 читалища, както следва:

1. НЧ "Христо Ботев" гр.Сливо поле - създадено 10.01.1928 г.
Библиотечен фонд - 17243 тома.
2. НЧ "Владимир Маяковски" с.Ряхово - създадено 1911 г.
Библиотечен фонд - 12330 тома.
3. НЧ "Христо Ботев" с.Борисово - създадено 1914 г.
Библиотечен фонд - 8627 тома.
4. НЧ "Н. Й. Вапцаров" с.Бабово - създадено 1927 г.
Библиотечен фонд - 11461 тома.
5. НЧ "Светлина" с.Г.Враново - създадено 30.10.1924 г.

- Библиотечен фонд – 7491 тома.
6. НЧ “Христо Ботев” с.М.Враново – създадено 1928 г.
Библиотечен фонд 5600 тома.
  7. НЧ “Отец Паисий” с.Стамболово – създадено 1928 г.
Библиотечен фонд – 4838 тома.
  8. НЧ “Иван Вазов” с.Кошарна – създадено 01.01.1927 г.
Библиотечен фонд – 6168 тома.
  9. НЧ “Владимир Маяковски” с.Юделник – създадено 1929 г.
Библиотечен фонд – 6505 тома.
  - 10.НЧ “Братство” с.Бръшлен – създадено 1906 г.
Библиотечен фонд – 10700 тома.

Във всяко от населените места в общината има по едно Народно читалище, чиято издръжка се финансира чрез субсидии от Общината, проекти по национални и международни програми и дарения. Общият библиотечен фонд е 91193 книги. За 2004 г. общият бр.читатели е бил 3160 души, а заетите материали възлизат на 64 000 бр. Съгласно отчета на читалищата в общината за 2004 г. половината от читателите са до 14-годишна възраст, което е показател за интереса на подрастващото поколение към обогатяване със знания чрез четене на специализирана и художествена литература. Този интерес е предизвикан от закупената нова литература през 2004 г., голяма част от която има енциклопедичен характер.

В общинския център гр.Сливо поле има “Младежки дом”, който функционира цялогодишно – в него се провеждат различни курсове, кръжоци, репетиции на училищни състави, той е място за провеждане на ежедневни социални контакти между подрастващите, място, където не съществуват междуетнически различия. Културният дом в село Малко Враново има аналогични функции.

Развитие на образованието в общината

а) Пригодност на сградния фонд и неговата използваемост, физическо състояние на оборудването –

Сградният фонд на детските градини и училищата в по-голямата си част е добър и функционален съобразно изискванията налагани при обучение и възпитание на деца и ученици.

За подобряване и опазване на сградния фонд не отговаря на изискванията на Агенцията за енергийна ефективност и е необходимо да се направят основни ремонти почти във всички детски градини и училища.

Оборудването в детските и училищни сгради е остаряло и недостатъчно.

За провеждане на качествен и ефективен учебно-възпитателен процес е необходимо във всички училища да се оборудват компютърни кабинети.

Сградният фонд във всички училища се използва на 100% .

Поради значително намаляване броя на децата в детските градини, в селата Ряхово, Голямо Враново и Бабово сградния фонд на градините се използва на 50%.

б) Квалификация на педагогическия персонал.

През периода 2000 – 2004 година вишистите се движат в границите от 60 до 70%, от 30 до 40% са педагозите с полувисше образование.

Носители на ПКС/професионално квалификационна степен/ , както следва :

- I ПКС – 1 педагог
- II ПКС – 24 педагози
- III ПКС – 12 педагози
- IV ПКС – 6 педагози
- V ПКС – 7 педагози

В последните години много педагози повишават степента на образованието си от образователно кфалификационна степен “специалист по...”/т.н. полувисше образование/ в образователно квалификационна степен “бакалавър” и от “бакалавър” в “магистър”

в) Финансова издръжка, достатъчност на средствата по линия на държавните стандарти за издръжка на образованието.

Финансовата издръжка е недостатъчна за типа училища в общината по линия на държавните стандарти за издръжка на 1 ученик – или малко ученици в конкретното училище означава малка сума като краен резултат, крайно недостатъчна за училището да покрива финансово съвременните изисквания за обезпечаване на качествено образование: обновяване на материална база, материали и различни консумативи за ежедневния учебен процес, текущи ремонти по сградния фонд, осигуряване с горива през отоплителния сезон, повишаване квалификацията на учителите и други текущи разходи налагани от изискванията за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд на деца, ученици и учители.

Осигурени са на 100% трудовите възнаграждения на работещите в системата на средното образование.

г) Наличие на общински програми за развитие на образованието.

Всяка програма се основава на действащата нормативна база в системата на средното образование и на действащите държавни образователни изисквания. През периода 2000 – 2004 година целенасочено е работено по изпълнение на гореспоменатото пречупено през специфичните дадености и характеристики на общината най-вече в категорията ученически състав. Разнородността на нашите ученици : българи, турци, роми, помаци, татари изисква в определени моменти по различни методи и похвати от класическите подходи при обучение и възпитание, затова се акцентува върху интегрирането на малцинствата при нас, приобщаването им в българското училище, тяхното задължително осигуряване и задържане в класните стаи до края на учебната година.

Динамичното развитие на образователната ни система, честите промени в изисквания към ученици и учители като участници в образователния процес, промените в нормативната база/отново предстоят такива/ правят трудно осъществяването на дългосрочна програма, тъй като залагани показатели за изпълнение и критерии

за тяхното оценяване твърде често се оказват неадекватни или най-малкото безполезна, съобразно нови изисквания и промени налагани от държавата – респективно Министерство на образованието и науката.

На този етап сме в процес на разработване и евентуално приемане на СТРАТЕГИЯ за развитие на образованието в Община Сливо поле за периода 2005 – 2010 година.

5. Успешност на мерките за оптимизиране на мрежата от учебни заведения и повишаване качеството на образователния процес.

Оптимизирането на училищната мрежа в общината несъмнено би довело до положителни резултати най-вече по отношение повишаване качеството на образователния процес.

През учебната 2004/2005 година общинският съвет и Кмета на общината направиха необходимото по отношение на оптимизицията с единственото желание да окрупнят конкретни учебни заведения, избягвайки обучението в слети паралелки и осигуряване на по-добри условия за обучение и възпитание на учениците в селата Борисово, Кошарна и Стамболово.

Министърът на образованието реши да запази сегашното статукво, което неминуемо ще се промени с предстоящите промени в Наредбата на МОН за пълняемост в броя на децата в групите и учениците в паралелките в детските градини и училищата.

Загубихме време, през което и ученици и родители щяха да се адаптират към новите решения, а те щяха да дадат отражение и във качество на обучение на нашите ученици и в по-добро финансово осигуряване на образователния процес в общината.

Оптимизацията не означава само и единствено закриване на училища, но при даденостите в нашата община окрупняването на две или три училища в едно е водещо и единствено решение за бягството от обучение в слети паралелки и от липса на пари за тебешир, да не говорим за всичко онова, с което се прави качествен и ефективен образователен процес.

Принудата от предстоящите нормативни изисквания за пълняемост на паралелките в училищата ще бъде водеща при бъдещото оптимизиране на училищната мрежа в общината и в страната, а не вижданията на местната власт за доброто образователно бъдеще на конкретната община.

Всяка община има своя специфична характеристика, която налага различни подходи при провеждане на образователния процес и затова решаваща дума трябва да има местната власт при вземане на решения и прилагането им по отношение оптимизация на училищната мрежа в конкретната община.

Приоритети на Община Сливо поле по отношение на осигуряване на материалната база са:

Саниране на сградите на учебните заведения и детските градини в съответствие със Закона за енергийната ефективност, създаване на компютърни кабинети във всяко от училищата и съдействие за професионалното ориентиране на учениците от горния курс в съответствие с необходимостта от кадри чрез създаване на специализирани кабинети в СОУ "Св. Паисий Хилендарски" гр. Сливо поле.

Развитие на културата в общината

а) Физическо състояние на материалната база.

Състоянието на материалната база – читалищата на общината в по-голямата си част е добро.

Читалищните ръководства нямат възможност без помощта на общината да поддържат и опазват сградния фонд.

б) Квалификация на персонала работещ в областта на културата.

Всички читалищни секретари са със средно образование – 10 на брой и 1 брой с висше образование в гр.Сливо поле.

в) Финансова осигуреност и възможност за генериране на собствени приходи на културните заведения.

Слаба финансова осигуреност и почти никаква възможност за собствени приходи.

Решаваща отново е помощта във финансово отношение оказвана от общината.

г) Наличие на визия за бъдещето и на общински програми за развитие на културата в общината.

Бъдещето на културната дейност в общината се опира най-вече на по-нататъшното развитие на художествената самодейност от младите хора, потенциални носители на традицията и надежда за нейното съхранение.

Предстои изготвяне на общинска програма за развитие на културата в общината, обхващаща дейностите във всички населени места и набелязване приоритетите за периода до 2013 година.

д) Международни и национални изяви и признание на културните състави.

Преди всичко дейността на нашите самодейни колективи намира признание в национални изяви – носители сме в лицето на самодейците от селата Бръшлен, Бабово, Борисово, Голямо Враново, Малко Враново, Юделник и Ряхово на много отличия от национални и регионални фолклорни събори.

4. Техническа инфраструктура

4.1. Водоснабдителни мрежи – водоизточници, пречиствателни станции

Община Сливо поле е разположена на три тераси, на различна височина спрямо р.Дунав. На Север граничи със самата река. В територията ѝ попада и Бръшленската низина, която е част от защитената местност "Калимок-Бръшлен". Тя е най-голямата защитена местност в Република България (площ 60 000 дка). Общината попада в Долнодунавската лъсовидна област. В геоложко отношение теренът е изграден от кватернерни материали, отложени върху размита и денудирана повърхност на кредни и неогенски седименти. В хидрогеоложко отношение, проучваният район на дълбочина до 20 м, се характеризира с наличие на порови безнапорни води, акумулирани в чакъл с песъкливо-глинест запълнител и малки прослойки глина. Нивото на подземните води се намира на дълбочина от 0.00÷8.00 м за ниската тераса, от 6.00÷10.00 м за средната и 15.00÷20.00 м за високата тераса. На много места в общината подпочвените води излизат и на повърхостта. При обилни валежи и снегове това води до наводняване на обработваеми селскостопански площи и на някои населени места (с.Кошарна, с.Юделник, Ряхово).

Географското разположение и структурата на земните пластове създават условия, голяма част от землището на Община Сливо поле да се използва като "вододайна зона". Направените преди години сондажи потвърждават това. Изградена е водоснабдителна система "Дунав". Основа на системата са кладенците за добив на вода тип "Раней". Към момента са изградени само 14 бр. от предвидените кладенци (8 бр. на "ВиК"-Русе и 6 бр. на "ВиК"-Разград). С добитата вода се снабдяват общини от Русенска област, Разградска и Търговищка област, включително гр.Русе и гр.Разград. Отклонение има и за гр.Шумен, но не е завършено.

Общината не получава почти нищо от приходите на търговските дружества, които доставят питейната вода до потребителите. Тук трябва да се отбележи, че общината е с 3% дялово участие във "ВиК" – ООД, гр.Русе.

Всички населени места в Общината са водоснабдени.Квартал Сливница към гр.Сливо поле се захранва от село Борисово, където има 4 тръбни кладенци с дебит 14 л/сек. Гр.Сливо поле и село Борисово имат двойно захранване като е прекаран и директен тръбопровод с диаметър 400 мм с дебит 50÷60л/сек. от помпена станция Първи подем (кладенците "Раней") до село Борисово. Има водонапорна кула с водоем V 1000 куб.м. Всички останали села разполагат със собствени водоизточници.

Таблица 24

Населено място	Кладенци	Дебит на водоизточника	Диаметър на водопровода	Дължина на мрежата	Резервоари	
					бр.	куб. м.
Бръшлен	1	8	100	15÷20	1	100
					1	300
Бабово	1	8	125	15÷20	2	100
Ряхово	1	11	100	15÷20	Няма резервоар	
Г.Враново	1	11	100	20	2	100
М.Враново	1	9	100	15	1	100
Стамболово	2	14÷16	125	10	1	100
Кошарна	Няма собствен водоизточник, водоснабдява се от Стамболово					
Юделник	1	11, ползва 7	125	10	1	100
Черешово	1			11	1	

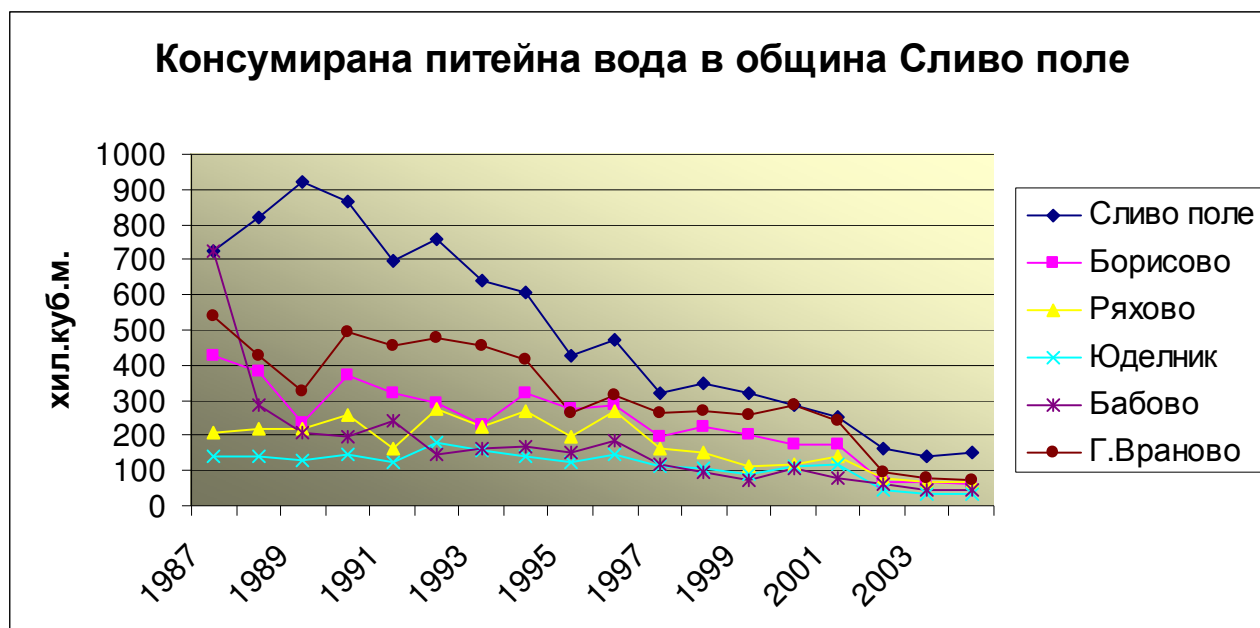
Водоснабдителната мрежа е изградена в по-голямата си част от етернитови тръби през 40-те и 60-те години на миналия век, остаряла и амортизирана. В някои от селата водата не може да се използва за питейни нужди защото не отговаря на изискванията "вода за пиене", поради замърсяване на високите подземни води.

4.2. Мрежи и системи за отпадни води-канализационни мрежи, пречиствателни станции

На територията на общината няма изградени пречиствателни съоръжения и канализационна система. Засега работен проект за канализация има само за гр.Сливо поле, с възможност за включване към главния колектор и на други населени места. Отпадните води от предприятията се изхвърлят предимно в р.Дунав или в септични ями, а каналните води от обществени сгради и домакинства се изливат в септични ями. Повечето от септичните ями не са изградени по предписаната технология, а са изкопани в почвата (без облицовка на стените, без утайници и филтриращи слоеве от камък и пясък) като отгоре са затворени със стоманобетонна плоча (често и тя липсва). Ясно, че при това положение една яма не може да се ползва повече от 4-5г. Ето защо в повечето дворове има изградени по няколко. Видно е, че всичката употребена вода се връща в почвата или в р.Дунав. Графиката по-долу илюстрира, че потреблението на вода пада, но тук трябва да се има предвид,

че много от предприята не работят в момента, а голяма част от домакинствата имат изкопани собствени кладенци, тъй като се занимават със земеделие и скотовъдство.

Графика 16

Решението на тези сериозни проблеми е в:

- подновяване на водопреносната мрежа, което би намалило загубите на вода.
- изграждане на канализационна система за повечето населени места в Община Сливо поле и на пречиствателни я.
- канализиране и отвеждане на повърхностните води.
- предоставяне на част от приходите, реализирани от продажбата на питейна вода, на Община Сливо поле.

4.3. Хидромелиорации

На територията на Община Сливо поле през 1952г. е изградена хидромелиоративна мрежа от водопроводи и помпени станции – Бръшленска напоителна система; италианска система с потъващи хидранти в гр. Сливо поле.

Действителното състояние към този момент: каналите са затлачени с почва и растителност от всякакъв вид (храсти, дървета, трева), а каменната облицовка на много от тях е нарушена. Помпените станции, разположени по трасето на каналите, са изоставени, порутени. Оборудването в тях липсва. Отводнителната система е допринасяла за намаляване на заливаемите площи обработваема земя при високи води на р. Дунав.

Полето на 22-ра помпена станция е негодно – разрушени са и двете подстанции към с. Борисово.

Квартал Сливница, с. Стамболово и с. Кошарна са на полутръби и практически там каналната мрежа е унищожена.

По отношение на помпени станции Сливо поле – 1 и Сливо поле – 2 е негодна както главна канална мрежа, а и самите помпени станции са разграбени и негодни за използване.

Ако се вземе като база за сравнение 1988 год. – напоителна система “Бръшлен” е продавала на населението на Общината – 180 млн. куб. м поливна вода, а сега не работи.

4.4. Транспортни мрежи – пътища и др. видове транспорт

Община Сливо поле се намира от двете страни на главен път II–21 (Русе– Силистра). Дължината на пътната мрежа в общината е 85.42 км, от които:

- Републиканска пътна мрежа II клас – 20.6 км;
- Републиканска пътна мрежа III клас – 16 км;
- Общинска IV-класна пътна мрежа – 48.82 км;

Състоянието на III и IV-класната пътна мрежа е лошо. Ежегодното финансиране за ремонта ѝ е крайно недостатъчно. Настилките са изронени, отводнителните канавки и водостоци почти не функционират. Носещата способност на някои участъци от пътищата е недостатъчна. Изкърпването на настилката и запълването на появилите се дупки не дава желаните ефект. Необходимо е да се извърши преасфалтиране и подновяване на определени участъци, възстановяване на канавки и водостоци. В таблицата по-долу са дадени основните дължини на пътищата от IV-класната пътна мрежа.

Таблица 25

№	НАПРАВЛЕНИЕ	№ на пътя	ДЪЛЖИНА (км)
1	с.Борисово – с.Юделник	IV-20001	8.4
2	Разклон (път с.Борисово–с.Черешово) – с.Стамболово – с.Кошарна – с.Юделник	IV-21008	8.6
3	Разклон (път гр.Сливо поле–гр.Силистра) – с.Голямо Враново – с.Малко Враново – Разклон (път с.Борисово–с.Черешово)	IV-21012	9.1
4	Разклон (път гр.Сливо поле–гр.Силистра) – с.Бабово – с.Ряхово	IV-21009	7.8
5	гр.Сливо поле – с.Ряхово	IV-21007	6.1

В следващата таблица са данните за улиците в населените места.

Таблица 26

№	НАСЕЛЕНО МЯСТО	ДЪЛЖИНА НА УЛИЧНИ ПЛАТНА (км)	ЗА РЕМОТ (%)	ВИД НАСТИЛКА			ТРОТОАР И (км)	ОСВЕТЛЕ - НИЕ (%)
				ТРОШЕНО-КАМЕННА НАСТИЛКА (%)	АСФАЛТ (%)	ЧЕРНИ ПЪТИЩА (%)		
1	СЛИВО ПОЛЕ	38,5	53	19	71	10	7,8	90
2	БРЪШЛЕН	11,4	50	2,5	95	2,5	2,5	70
3	БОРИСОВО	23,3	49	6	90	4	4,7	60
4	КОШАРНА	11,5	52	10	85	5	1,8	90
5	ЮДЕЛНИК	13,9	51	8	90	2	4,2	80
6	СТАМБОЛОВО	11,1	48	3	95	2	1,2	75
7	ГОЛЯМО ВРАНОВО	23,7	54	25	60	15	5,3	65
8	МАЛКО ВРАНОВО	11,2	53	10	85	5	4,9	50
9	БАБОВО	14	40	5	90	5	3,1	80
10	РЯХОВО	42	50	30	50	20	8,2	45
11	ЧЕРЕШОВО	11,2	40	10	85	5	2,8	0
ОБЩО:		211.8					46.5	

От таблицата е видно, че не всички улици в населените места са асфалтирани. Тротоарите са изградени частично. Улиците са в лошо състояние, изронени от преминаване на селскостопанска техника. Необходимо е да се извърши преасфалтиране, подновяване и изкърпване на уличните платна, изграждане на тротоари, отвеждане на повърхностните води.

На територията на общината е развит само автомобилният транспорт. Близостта до река Дунав и наличието на пристанище в с.Ряхово са предпоставка за развитие на речен транспорт. Пристанището е построено в периода 1948г. – 1952г. и се нуждае от ремонт и обновяване. До пристанището е разположена зърнена база с капацитет над 30000 т, откъдето се е осъществявал износът на зърно за държави разположени по р.Дунав (Унгария, Чехия). На Запад от с.Ряхово има изграден (през 1983г.) лиман за зимуване на плаващи помпени станции. Разширяването му би позволило да зимуват и по-малки кораби или шлепове.

Община Сливо поле няма развит собствен транспорт. Транспортта в общината се извършва от превозвачески фирми: "ПУМА ТРАНС" ООД, ЕТ"Шукри Мухарем – ОХЛАДА" и "ИСКРА-98" ООД, с които са сключени договори. Разположението на общинския център гр.Сливо поле е такова, че през него минават и могат да бъдат ползвани превозни средства не само на обслужващите общината транспортни фирми, а и пътуващи по маршрути до Силистра, Добрич, Тутракан и др. В автогарата на гр.Сливо поле на ден спират над 70 автобуса пътуващи в посока гр.Русе – гр.Силистра.

4.5. Енергийни мрежи и системи

Електрически подстанции – в с. Бабово е построена такава с 2 бр. силови трансформатори по 16 MVA. Брой на изводи затворени

килии 20 kV в закрыта разпределителна уредба - 16 бр. под напрежение.

Електропроводи - 11 бр. включително и тези електропроводи обслужващи система ВК "Дунав".

Брой трафопостове:

- Сливо поле -	9бр.	- Малко Враново -	4бр.
- Ряхово -	13бр.	- Кошарна -	4бр.
- Бабово -	5бр.	- Стамболово -	4бр.
- Бръшлен -	5бр.	- Борисово -	9бр.
- Голямо Враново -	8бр.	- Юделник -	5бр.
- кв. Сливница -	3бр.	- Черешово -	5бр.

Всичко 62бр.

Съоръженията се поддържат в добро състояние, извършва се периодична профилактика на мрежата. Има наличие на излишни мощности, които са били използвани от предприятия, функционирали на територията на общината до 1989 г.

4.6. Комуникационни мрежи - пощи, далекосъобщения, радио и телевизия

На територията на общината се предлагат услугите на БТК - има ПТТ станции във всяко едно от населените места. Изградени са клетки на Мобилтел и Глобул, покритие на GSM операторите има за 100% от жителите на Общината. Интернет-клубове са изградени в гр.Сливо поле, селата Ряхово, Голямо Враново.

4.7. Урбанизация

По действащите Подробни устройствени планове за жилищните територии повечето от терените са предвидени за комплексно жилищно строителство, а тези за обществено строителство са преоразмерени. Съвременните обществено-икономически условия налагат изработването на нови планове, с преосмисляне на предназначението и застрояването на терените.

Жилищните сгради към 01.03.2001 г. по данни на Националния статистически институт от преброяване на населението, жилищния фонд и земеделските стопанства на територията на Община Сливо поле са 5867 бр. от които в нежилни сгради и колективни жилища 3 броя и 1 бр. примитивно и подвижно жилище, застроени върху 308000 кв.м.

Кадастралната карта, изработена в цифров вид за гр.Сливо поле и селата Бръшлен, М.Враново, Стамболово, Кошарна и Юделник не предоставя нужната информация, тъй като в нея са отразени само имотните граници. Там липсват на 100% отразявания на специализирани елементи, сгради, улична регулация, електрически и други стълбове, ВК, телефонни, Ел. шахти и други, т.е липсват всичките инфраструктурни елементи. Тя не може да бъде опорен план за изработването на ПУП. Необходимо е допълване на кадастралната карта със специализираната информация, което е

възможно единствено, чрез геодезическо заснемане на място, извършвано от оторизирани лица по ЗКИР.

С цел конкретизиране устройството и застрояването, и предотвратяване на по-нататъшното строителство, без да се спазват каквито и да било правила и норми, е необходимо попълване на кадастралните планове на селата Ряхово, Борисово, Г.Враново, Бабово и Черешово и изработване на цифрови модели.

5. Околна среда

Стратегическите цели на политиката Околна среда на Европейския съюз са запазване на околната среда и подобряване на нейното качество; защита на здравето на човека, внимателно и рационално използване на природните ресурси; подкрепа на мерки на международно ниво за преодоляване на регионални и глобални екологични проблеми. Въпросите, свързани с политиката за опазване на околната среда са неразделна част от политика за устойчиво развитие.

Законодателството на Република България в областта на околната среда до голяма степен съответства на европейското. Към 01.01.2007 г. България ще има готовност да прилага законодателството на Общността, с изключение на някои специфични изисквания на 8 директиви на ЕС, за които страната е поискала преходни периоди и изключения.

От 1 август 2001 г. България е член на Европейската агенция за околна среда /ЕАОС/. Изключително важни придобивки от членството на страната ни в ЕАОС са преди всичко хармонизирана мониторингова мрежа и достъп до надеждна и актуална информация за състоянието на околната среда в Европа, като основа на процеса на вземане на управленски решения, свързани с разработване на инвестиционни програми и планове за действие в областта на околната среда.

В Националната стратегия за регионално развитие са посочени основните екологични проблеми в България, дефинирани са стратегическите приоритети и цели в периода.

Вниманието е акцентирано върху качество на въздуха, водоснабдяване, качество на водите, управление на отпадъците, индустриално замърсяване, защита на природата и др.

5.1. Въздух

На цялата територия на Община Сливо поле няма съществени замърсители на въздуха, тъй като няма развити производства, явяващи се източници на замърсяване с прах, серен двуокис, азотен двуокис, сероводород, прекиси и хлороводород.

В общината локални замърсители на въздуха са трите свинекомплекса, действащи в селата Г.Враново, Бръшлен и Юделник. Досега не са извършвани замервания на въздуха от нито една лаборатория, осъществяваща мониторинг на компонентите на околната среда.

Замърсители с изгорели газове и прах целогодишно се явяват автомобилите, движещи се по главен път Русе-Силистра и улиците в населените места; през зимния период замърсяването на въздуха се дължи на отопляването с твърдо гориво – предимно въглища – във всички населени места.

Замервания на качеството на въздуха, проведени например два пъти годишно, биха дали информация относно нивата на замърсяванията и насоките за действие за премахването на замърсителите.

5.2. Води

Богатството от водни ресурси в Община Сливо поле не се експлоатира ефективно и не се пази. Загубите във водопреносната мрежа са големи, а замърсяването на подпочвените води се увеличава с всяка изминала година. Основните замърсители на подпочвените води с амоняк, нитрати и нитрити са свинекомплексите. Причините за това са две: първата е, че подпочвените води са високи, а втората, че свинекомплексите нямат изградени пречиствателни станции, отговарящи на всички изисквания. Към свинекомплекс Бръшлен има изградена ПСОВ с механично и биологично пречистване. От 2000 г. до момента ПСОВ е изключена от редовна експлоатация. През 2004 г. се извърши частичен ремонт, чрез който беше включено дъговото сито, дадени са предписания от РИОСВ-Русе за възстановяване дейността на ПСОВ. Отпадъчните води не отговарят на нормите за заустване в река Дунав. Свинекомплексите в Г.Враново и Юделник имат ПСОВ, състоящи се от дъгово сито. Отпадъчните води не отговарят на нормите за заустване в река Дунав. Има предписания от страна на РИОСВ-Русе за пречистване на отпадъчните води и преустановяване на замърсяването на реката.

С подкрепата на местната власт и съдействие от страна на Община Сливо поле, в плановия период се предвиждат инвестиции от страна на свинекомплексите, насочени към модернизирание на производството и изграждане на пречиствателни съоръжения, отговарящи на Европейските директиви.

Опазването на качеството на питейните води като приоритет на Община Сливо поле е възможно чрез предотвратяване на замърсяването им, което налага изграждане на битова канализационна мрежа в населените места, разположени в близост до вододайната зона и предпазване от замърсяване на източниците, захранващи водоснабдителна система Дунав, а именно гр.Сливо поле и село Ряхово.

Приоритет на общината е и доставката на питейна вода в съответствие с изискванията "вода за пиене" чрез подмяна на остарялата водопроводна мрежа в населените места.

5.3. Отпадъци

Твърди битови отпадъци

С протокол от 13.05.1993 год. в изпълнение на Заповед № 91/03.05.93год., са определени терени за площадки за сметища в селата на Община Сливо поле.

• С. Ряхово

ПЪРВО СМЕТИЩЕ – Източно от селото на площ около 2 дка., разположено в местността "Мерата" на около 400м от регулацията.

ВТОРО СМЕТИЩЕ – западно от селото, на площ около 8 дка., при граници; север-гробещата, запад-нива, юг-общинска мера.

• С. Бабово

ПЪРВО СМЕТИЩЕ – съществуваща пръстница на площ около 3 дка. в западна посока от селото.

ВТОРО СМЕТИЩЕ – изток от селото на площ около 20 дка. за съвместно ползване със кравефермата, на отстояние над 300 м от регулацията, при граници; североизток-нива, юг, запад-общинска мера.

- **С. Бръшлен**

Североизточно от селото на площ от около 4 дка., на отстояние над 1км от регулацията, при граници; север-канал, юг-лозя, запад-изток-ниви.

- **С. Голямо Враново**

Източно от селото на площ от около 8 дка., на отстояние 500м от регулацията до “Дюлите” при граници; изток-дюлева градина, север, юг, запад-общинска мера.

- **С. Малко Враново**

Източно от селото на площ от около 5 дка., при граници; изток-свинарник, запад-асфалтов път, юг-мера, на отстояние над 300м от регулацията.

- **С. Стамболово**

Югоизточно от селото на площ от около 8 дка. при граници; юг-гrobiща, изток-гора, север, запад-общинска мера, на отстояние над 300м от регулацията.

- **С. Кошарна**

Северозапад от селото на площ от около 5 дка., при граници; север, изток, запад, юг-общинска мера, на отстояние над 300м от регулацията.

- **С. Юделник**

Североизточно от селото на площ от около 5 дка. при граници; изток-нива, запад, север, юг- общинска мера, при отстояние над 300м от регулацията.

- **С. Борисово**

Север от селото на площ от около 8 дка., при граници; изток, запад, север, юг- общинска мера, при отстояние над 300м от регулацията.

- **гр. Сливо поле**

ПЪРВО СМЕТИЩЕ – североизточно от града на площ от около 9 дка., при граници; север- общинска мера, юг-кайсиева градина, запад-нива, изток-мера, при отстояние над 300 м от регулацията.

ВТОРО СМЕТИЩЕ – кв. Сливица – юг от града на площ от около 6 дка. при граници; изток, запад, север, юг- общинска мера, при отстояние над 300 м. от регулацията.

Съществуват два варианта за провеждане на организирано сметосъбиране в Община Сливо поле: а) Чрез възлагане на дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване до регионалното депо на външен изпълнител;

б) Създаване на общинска фирма изпълнение на дейностите по управление на отпадъците.

Кой от двата варианта да бъде избран ще се определи от икономическия анализ, който предстои да бъде извършен.

Разработен е план за привеждане на съществуващите депа за отпадъци в съответствие с нормативните изисквания, който е изготвен на основата на:

- Събраната и анализирана информация от Община Сливо поле за експлоатираните сметища, за тяхното местоположение и параметри;

- Резултатите от детайлното обследване и оглед на депата (сметищата) и на районите около тях;

- Резултатите от осъществените инструментални измервания на депата, включващи площ, височина, обем (използвана е GPS система за експресно определяне на параметрите), географски координати, отстояния, фото-документация и др.;

- Резултатите от събраната и анализирана информация за геоложкия строеж, инженерно-геоложките и хидрогеоложки условия, както и от експертната оценка за хидрологията в района на депата;

- Оценка на риска от замърсяването на околната среда и неблагоприятното въздействие върху хората и животните в резултат от продължаващата експлоатацията на депата;

Планът за привеждане на съществуващите депа в съответствие с нормативните изисквания е съобразен и с въвеждането в експлоатация на регионалното депо за битови, строителни отпадъци в гр. Русе, което трябва да стане през 2006 г., следователно всички депа в община Сливо поле трябва да бъдат закрити до края на 2006 г. За съжаление, не така стои проблемът с биомасата, доминираща като количество за почти всички селища в региона.

За разлика от плана за действие по привеждането на депата в съответствие с нормативните изисквания, в инвестиционната програма и по-точно в нейната финансова част съществува известна условност. Очевидно е, че размерът на финансовите средства, необходими за закриване на депата, ще бъдат реално оценени на основата на конкретен проект за закриване на депата. Той следва да оцени специфичните инженерно-геоложки и хидрогеоложки условия, технологичните възможности за закриване на депата, както и вида и обема на следексплоатационните им грижи. В този смисъл, планът е задължителна рамка, като адекватните пътища за нейното реализиране и необходимите финансови ресурси ще са предмет на проект за закриване и следексплоатационни грижи на депата.

Планът е изготвен на основата на "Указания за разработване на планове за привеждане на съществуващи депа за отпадъци в съответствие с нормативните изисквания на МОСВ", утвърдени със Заповед № РД - 1242/24.11.2004 г. на Министъра на околната среда и водите.

Възниква проблем с биомасата и растителните отпадъци, който може да бъде решен с изграждане на площадки за компостиране във всяко от населените места.

Производствени и опасни отпадъци- пестициди

Количествата на негодните пестициди в момента са както следва:

Населено място	Течни (л)	Прахообразни /кг/
Борисово	5389	3693

Изпълнен е проект за "Събиране и депониране негодни за употреба пестециди", съгласно който пестицидите са в 7 бр. затворени, херметизирани и маркирани стоманобетонени контейнери, които са на съхранение на площадка планоснимачен № 00363 в село Борисово – решението на РИОСВ № 10-ДО-162-01 от 22.07.2003 г. е със срок до 22.07.2008 г.

5.4. Радиационен фон

На територията на общината на всеки осем часа ежедневно се замерва радиационния фон на средата от дежурни по ОБСС (Общински съвет по сигурността) Сливо поле с РР-51-М. Няма данни за регистрирани превишени норми на радиацията. Замерванията показват 0,02 мкр/ч. Оповестяването за нивото на радиационно замърсяване се осъществява чрез местния радиовъзел и ТКО (технически комплект за оповестяване) в дежурната от дежурния по ОБСС – Сливо поле. В информацията се дават указания към населението за мерки за радиационна безопасност.

5.5. Шум

В Община Сливо поле отсъстват източници на шумови замърсявания, източник на шум е автомобилния поток по главен път Русе-Силистра, като нивото на шума се определя от състоянието на пътната настилка. Намаляването на шума е функция от поддържането на пътната настилка на пътищата и техническото състояние на МПС в населените места на Община Сливо поле.

Проблемите в общината се отнасят към трите основни компонента на околната среда въздух, води и почви и включват основно

- Озеленяване и благоустрояване на общината
- Намаляване на шумовото замърсяване и замърсяване на атмосферния въздух от МПС
- Изграждане на канализационна система за отпадни води
- Изграждане на площадки за компостиране на биоразградими отпадъци в отделните населени места
- Въвеждане на система за разделно сметосъбиране
- Въвеждане на система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване в населените места

SWOT анализ на община Сливо поле

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Плодородни почви; • Изобилие от подпочвени води – източник на питейни води и води за напояване; • Равнинен терен, благоприятстващ земеделието; • Благоприятен климат за развитие на овощарството и зеленчукопроизводството; • Богато биоразнообразие в защитените местности – предпоставка за екотуризъм; • Благоприятно географско положение; • Силна суровинна база за хранително-вкусовата промишленост; • Екологично чист район; • Водеща роля и традиции в областта на свиневъдството, зърнопроизводството, овощарството и зеленчукопроизводството; • Евтин речен транспорт за експортно ориентирани производства; • Разположение на общината в район за трансгранично въздействие; • База за развитие на съпътстващи производства в аграрния сектор, условия за възобновяване и развитие на традиционни производства и дейности; • Стартирал процес на диверсификация на 	<ul style="list-style-type: none"> • Продължава да се задълбочава раздрабяването на земеделските имоти в резултат на имуществени делби и наследствени права, което влияе обратно пропорционално на ефективното използване на земеделските земи; • Устойчива е тенденцията в някои райони на общината към монокултурно растениевъдство – отглеждане на пшеница, ечемик, царевица и слънчоглед; • В условията на трайно променящи се климатични условия към засушаване липсва подходяща нормативна уредба, която да активира създаването на сдружения за напояване, не се прилагат масово и възможностите на алтернативното земеделие (въвеждане на нови култури и сортове, устойчиви на суша); • В резултат на неудачна приватизация обекти на структуроопределящи подотрасли и производства (производство на месни, зеленчукови консерви и плодови сокове) са ликвидирани; • Липсата на инвестиции и на култура на земеделието у производителите при извършването на основните агротехнически мероприятия води до ниски добиви и некачествена продукцията в растениевъдството; подобно

<p>икономическите дейности;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наличие на работен проект за канализационна мрежа и ПСОВ; • Наличие на свободни терени и сграден фонд за развитието на бизнеса; • Наличие на човешки ресурси в трудоспособна възраст; • Наличие на база за съхранение на зърно – 25 000 тона. 	<p>е състоянието и при млекопроизводството; с изключение на свинекомплексите не се спазват санитарно-хигиенните изисквания в частните стопанства при отглеждането на животните;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Преобладаващата част от използваната техника е прехвърлила допустимите срокове на амортизация; • Липсата на преработващи предприятия е задържащ фактор за развитието на широкопрофилно и интензивно земеделие; • Незадоволителна образователно-квалификационна структура на кадрите в местната икономика; • Недобро състояние на транспортната инфраструктура, комуникационните и информационните услуги; • Липса на инфраструктура, подпомагаща развитието на бизнеса; • Ниска конкурентноспособност поради липса на съвременни технологии, техническо оборудване, ноу-хау; • Недостиг на инвестиции и липса на стратегии за тяхното привличане; • Недостиг на мениджърски креативни маркетингови и технически кадри, владеещи съвременни управленски технологии и технически познания; • Неразвито партньорство между бизнеса, местната власт и стопанския сектор;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на фирмени структури за връзка със селското стопанство за преработка на плодове и зеленчуци; • Изоставането на сектора на услугите по отношение на качество и разнообразие; • Липса на складове за съхраняване на плодове и зеленчуци • Липса на статистическа информация и база данни, които по предназначение трябва да захранват потребителите с разнородна информация, свързана с иновациите; • Ниска степен на качеството на здравното обслужване; • Ниско ниво на профилактика на населението; • Лошо състояние на съществуващия сграден фонд • Неотговарящи на изискванията за енергийна ефективност сгради от общинския сграден фонд; • Висок процент на неграмотност; • Липса на компютърни кабинети в учебните заведения; • Липса на отреден терен за индустриален парк; • Неосъществено до момента партньорство със съседна община от Румъния.
--	---

<u>Възможности</u>	<u>Заплахи</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Усвояване на средства от структурните фондове и кохезионния фонд на ЕС за развитие на общината и трансграничното сътрудничество; • Усвояване на средства от ЕС, насочени към интегрирането на ромските малцинства; • Модернизация на земеделието и селскостопанското производство; • Възстановяване и модернизация на леката и хранително-вкусовата промишленост; • Развитие на публично-частното партньорство и концесиите като форма на привличане на външен капитал; • Възстановяване и развитие на поливното земеделие; • Развитие на алтернативно и биологично земеделие на базата на съществуващите подходящи нагласи у земеделските производители; • Повишаване на конкурентноспособността на човешкия ресурс; • Развитие на информационното общество; • Развитие на културно-исторически и селски туризъм; • Развитие на екотуризъм в защитените местности; • Привличане на специалисти за повишаване на качеството на здравното обслужване на 	<ul style="list-style-type: none"> • Задълбочаване на демографския проблем и трудова емиграция, особено на млади хора; • Намален кадрови потенциал за внедряване на иновации; • Превръщане на общината в "Суровинен придатък"; • Липса на достатъчно централни инвестиции за решително подобряване на инфраструктурата; • Висока цена на енергоносителите; • Висока цена на водата; • Отсъствието на преработваща земеделската продукция промишленост задържа ниско равнището на изкупните цени, "насърчава" посредническата търговия и ще продължи да лишава общинската икономика от допълнителен вътрешен продукт и работни места; • Липсата на достатъчно инвестиции от страна на производителите и преференции от страна на общините и държавата, прави продукцията неконкурентноспособна за вътрешния и пазарите на ЕС след 2007 г.; • Ниското образователно-квалификационно равнище на работната сила ще задълбочава съществуващите проблеми, вместо да съдейства за тяхното решаване; • Наличието на голям брой здравно неосигурени лица създава напрежение в обществото и затормозява

<p>населението;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Създаване на условия за въвеждане на компютърно обучение във всички училища; • Използване на наличната база в СОУ-гр.Сливо поле за подготовка на кадри и специалисти, в съответствие с потребностите на общината. 	<p>нормалния ритъм на здравното обслужване;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Липсата на пазар на лекари създава опасност от увеличаване броя на незаетите лекарски практики; • Липсата на компетенции и непознаването на принципите на Общата аграрна политика на ЕС от страна на земеделските производители, ги прави неподготвени за реалностите след 2007 г.; • Ако не бъде приложен специфичен инструментариум от финансово осигурени програми и мерки за развитие на селските райони при активното участие и възможности за прилагането им от страна на местните структури на държавната власт, общините и гражданския сектор, процесите на тяхната маргинализация ще се задълбочат; • Нереформиране и изоставане на образователната система; • Опасност от замърсяване на почвите и водите.
--	--

Идентификацията на външните фактори, разглеждани като благоприятни възможности и потенциални заплахи, както и на вътрешните фактори, разглеждани като силни и слаби страни на общината, е извършена по метода на мозъчната атака с участието на експерти и специалисти от община Сливо поле, както и на представители на Общински съвет Сливо поле. В резултат на обсъждането бяха получени следните експертни оценки на факторите:

Сегменти на средата	ВЪНШНИ ФАКТОРИ	Оценка от 1 до 10
Политическа среда	Политическа стабилност или нектабилност и отражението ѝ върху работата на общините	3,86
	Финансови взаимоотношения между държавата и общините и степен на финансова децентрализация	3,89
	Развитие на формите на пряката демокрация и гражданското общество	4,94
	Наличие на международни и национални програми за подпомагане на общините	5,69
	Приобщаване на общината към ЕС и възприемане достиженията на правото на общността	6,08
Правна среда	Национално законодателство в областта на местното самоуправление и отражението му върху дейността на общините	5,33
	Международно законодателство и отражението му върху дейността на общините	4,44
Икономическа среда	Състояние на макроикономическата среда - ръст на БВП, инвестиционна активност, инфлация	3,22
	Степен на трудова активност на населението в региона	3,89
	Равнище на трудова заетост и безработица в страната и региона	3,89
	Равнище на доходите в страната и региона	2,44
	Рентабилност и производителност на труда на предприятията от страната и региона. Конкурентоспособност.	3,00
Социална среда	Образователна система – нормативна база, състояние, успешност на реформите	3,11
	Здравеопазна система – нормативна база, състояние, успешност на реформите	2,67
	Развитие на обществените услуги – качество, достъпност, обхват	3,78
	Качество на битовата среда – осигуреност с жилища, състояние на жилищния фонд	4,67
	Качество на работната среда – наличие на норми регулаторни механизми	3,56
	Наличие или отсъствие на етническо напрежение и конфликти в страната и района. Държавна политика в областта на етническата толерантност	5,11
	Държавна политика в областта на равнопоставеността на половете	5,44
	Държавна политика в областта на развитието на формите за отдих, спорт и туризъм	3,67
Природно-географска	Природо-географски потенциал за развитие на туризма	4,44
	Природни богатства, благоприятстващи развитието на промишлеността	3,44
	Почвено-климатични условия за развитие на селското стопанство	7,67
Демографска	Възрастова структура на населението	3,42

Общински план за развитие 2007-2013 г.

	Естествен прираст	2,44
	Миграционни процеси	4,11
	Урбанизация на населените места и отражението ѝ върху развитието на общината	4,14
Инфраструктурна	Транспортна инфраструктура – състояние на националните и регионални транспортни артерии. Капацитет и използваемост.	2,67
	Комуникационна инфраструктура – пощи, далекосъобщения, радио и телевизионни мрежи	5,89
	Състояние на В и К мрежата и качество на обслужването	4,00
	Мелиоративни съоръжения – наличност и състояние	1,56
	Енергийни мрежи – наличност и състояние	5,00
Отраслова среда	Развитие на промишлеността в района	2,39
	Развитие на селското стопанство	4,67
	Развитие на услугите	3,56
Институционална среда	Взаимоотношения с държавни, отраслови, регионални и др. институции, партниращи си с общината	4,11
	Състояние на неправителствения сектор	4,11
	Състояние на бизнес-структурите – икономическо състояние, стабилност, отношение към местната власт, намерения за дългосрочно пребиваване в района	3,64
Културна среда	Адекватно разграничаване на правомощията на държавата и общините в областта на културата	3,31
	Държавна политика в областта на културата – подпомагане, финансиране, инвестиции	2,67
	Културно и образователно равнище на населението. Степен на задоволеност на културните потребности.	2,67
Екологична среда	Национална политика в областта на екологията и отражението ѝ върху състоянието на общините – функции на органите, системи за мониторинг и контрол, ефективност на мерките	3,72
	Наличие и достъпност на национални и международни програми за финансиране на общински проекти в областта на екологията	4,11
	Наличие на трансгранични замърсявания	3,69
	Степен на съдействие от страна на обществото по отношение спазването на екологичните норми	2,86
Средна оценка на външните фактори		3,93

Както се вижда, експертите оценяват външната среда на общината по-скоро като неблагоприятна, (оценка 3,93 по десетобалната система).

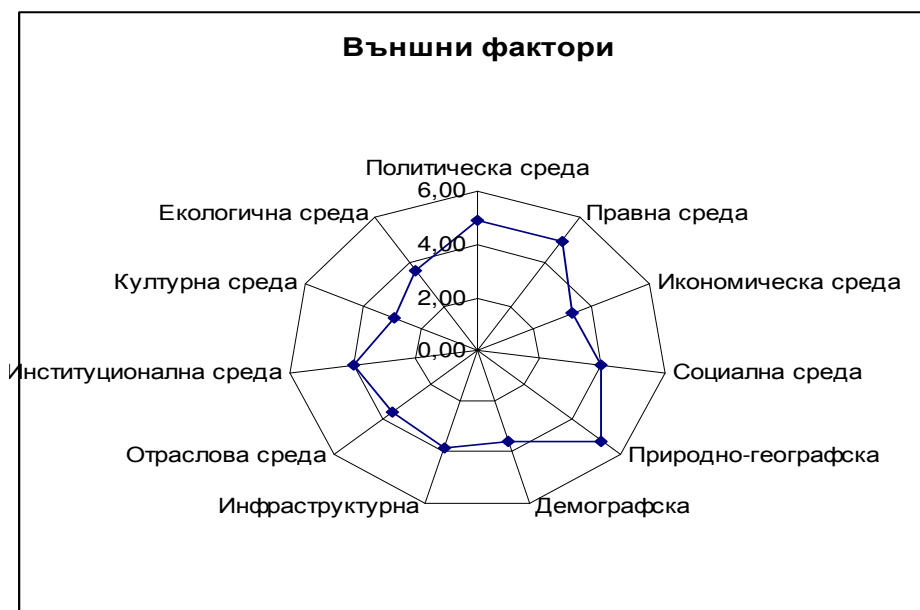
Политическата среда се оценява като сравнително благоприятна, с изключение на факта, че върху работата на общината оказва влияние политическата стабилност и

нестабилност. Оценката на националното законодателство в областта на местното самоуправление също не е висока – средно 5. Икономическата среда е с ниска оценка – 3, като най-ниско е оценено равнището на доходите. Образователната реформа също не е с висок рейтинг, налице е разминаване между потребностите на пазара на труда и учебните програми. Отсъствието на етнически конфликти и толерантността по отношение на половото равноправие се оценяват високо. Природно-географската среда е благоприятна, но демографската – не. Инфраструктурата има по-високи оценки само в частта на комуникационните съоръжения и енергийните мрежи, но що се отнася за транспортната инфраструктура и мелиоративните съоръжения – те са остарели и разбити. Ниски са и оценките на отраслите на икономиката – индустрия и услуги. Сравнително по-добра е оценката за развитието на селското стопанство. В областта на културата експертите дават най-високи оценки на нормативната уредба, но не и на държавната политика, която води до спад в културно-образователното равнище на населението. По същият начин, въпреки добрата оценка на националната политика в областта на екологията се регистрира влошаване на екологичната среда както от наличието на трансгранични замърсявания, така и поради ниската степен на съдействие от страна на обществото по отношение спазването на екологичните норми.

Като цяло най-високи оценки има природно-географската среда и политическата среда. Ниски са оценките на социалната, демографската, икономическа и инфраструктурна среда. Това личи от следващата таблица и от графиката след нея:

Таблица 28

Осреднени оценки по отделни сегменти на околната среда	ОЦЕНКИ
Политическа среда	4,89
Правна среда	4,89
Икономическа среда	3,29
Социална среда	4,00
Природно-географска	5,19
Демографска	3,53
Инфраструктурна	3,82
Отраслова среда	3,54
Институционална среда	3,95
Културна среда	2,88
Екологична среда	3,60

Рекапитулацията на резултатите от оценяването на факторите на средата е представена в следващата таблица:

Таблица 28

Средна оценка на потенциалните заплахи	3,19
Средна оценка на благоприятните възможности	4,95
<i>Брой на външните заплахи</i>	26
Процент на външните заплахи	57,78%
<i>Брой на благоприятните възможности</i>	19
Процент на благоприятните възможности	42,22%
Всичко идентифицирани външни фактори	45

Оценката на вътрешните фактори на общината е представена по-долу и в зависимост от стойностите им могат да се определят като нейни силни или слаби страни. Както се вижда от следващата таблица, с най-ниски стойности са оценките на икономическото състояние на общината, състоянието на здравеопазването, на образованието и благоустройството и комунално стопанство.

Характеристики на общината	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ	Оценки от 1 до 10
Степен на използване на природно-географския потенциал на общината	Степен на използване на почвено-климатични предпоставки за развитие на отраслите на икономиката	5,00
	Използване и опазване на водните ресурси на общината	4,89
	Използване, опазване и възпроизводство на горските ресурси	4,67
	Степен на използване на полезните изкопаеми	2,11
Развитие на икономиката	Икономическо състояние на предприятията от общината – рентабилност, производителност, конкурентоспособност, перспективи	3,11
	Състояние на материалната база на предприятията	3,11
	Развитие на разнообразни форми на обществено-частно партньорство	3,56
	Развитие на частния бизнес и на малките и средни предприятия	5,56
	Ефективно управление на общинските търговски дружества	3,78
	Степен на коректност на икономическите субекти по отношение финансовите им ангажименти към общината	4,00
	Наличие на разнообразни форми на сдружения на бизнес структурите като търговски камари, палати, комитети и др. и партньорството им с общинската администрация	2,36
	Успешност на приватизацията – състояние на приватизираните предприятия	3,78
	Състояние на селскостопанските кооперации и фирми – финансова стабилност, инвестиционна активност, продукция	5,08
Финансова политика	Качество на бюджетния процес – ориентирането му към стратегическите цели, използване на съвременни форми за разработване, привличане на обществеността	5,33
	Наличие на действаща и адекватна система за финансово управление и контрол	4,94
	Наличие на методики за остойностяване на публичните услуги и прилагането им при определяне на местните такси и цени на услуги. Въвеждане на общински стандарти за финансиране на общинските дейности	5,39
	Потенциал за увеличаване размера на местните приходи	4,75
	Степен на събираемост на местните приходи	6,67
	Оценка на инвестиционните възможности на общинския бюджет	4,78
	Привличане на средства от алтернативни приходоизточници – съвместни обществено-частни инициативи, лизинг, банкови и облигационни заеми и ефекта върху общинския бюджет	4,03
	Наличие на неразплатени разходи	4,44
Благоустройство и комунално стопанство	Степен на инвестиционна активност на общината в областта на благоустройството и комуналното стопанство	5,78
	Наличие на общински програми и проекти за благоустройство	5,00
	Състояние на вертикалната планировка	3,64
	Състояние пешеходните зони и пространства	3,86
	Състояние на междублоковите пространства	1,39
	Състояние на уличната мрежа	2,72
	Състояние на ВиК мрежата	3,83

Общински план за развитие 2007-2013 г.

	Състояние на чистотата	3,50
Развитие на здравеопазването в общината	Достатъчност на лекарските практики в доболничната помощ	4,11
	Степен на покритост на населените места с лекарски и стоматологични практики	4,33
	Осигуреност на лекарските практики със съвременна амбулаторна апаратура, екипировка и компютри	3,89
	Физическо състояние на сградния фонд и оборудването на болничните заведения и на транспортните средства	4,11
	Достатъчност на средствата по линия на клиничните пътеки и възможности за генериране на собствени приходи	2,78
	Съвременност на апаратурата в болничните заведения	3,00
	Степен на използваемост на легловата база в болничните заведения	1,22
	Степен на осигуреност на болничните заведения със специалисти	1,33
Развитие на образованието в общината	Пригодност на сградния фонд в образованието	5,67
	Използваемост на сградния фонд в образованието	5,00
	Физическо състояние на оборудването	3,67
	Квалификация на педагогическия персонал	5,67
	Финансова издръжка, достатъчност на средствата по линия на държавните стандарти за издръжка на образованието	4,67
	Наличие на общински програми за развитие на образованието	3,22
	Успешност на мерките за реструктуриране на общинската училищна мрежа и повишаване качеството на образователния процес	4,00
Развитие на културата в общината	Физическо състояние на материалната база в културата	3,56
	Квалификация на персонала, работещ в областта на културата	4,11
	Финансова осигуреност и възможност за генериране на собствени приходи на културните заведения	3,11
	Наличие на визия за бъдещето и на общински програми за развитие на културата в общината	3,17
	Международни и национални изяви и признание на културните състави	4,53
Развитие на социалните дейности в общината	Степен на застъпеност на социалните дейности в населените места от общината – социален патронаж	5,44
	Състояние на сградния фонд в специализираните домове за възрастни хора	1,00
	Възможност за достъп на инвалидите до обществени места	2,44
	Наличие на общински програми за работа с деца в риск за приобщаване и социализация на маргинализираните групи и хора с увреждания	4,00
	Степен на използваемост на легловата база в специализираните домове за възрастни и деца	1,11
	Наличие или отсъствие на етническо напрежение в общината	5,11
	Равнопоставеност на половете	7,44
	Наличие на спортни бази в общината, съответствието им на съвременните норми и изисквания и степен на натовареност	2,89
	Степен на натовареност на спортните бази	3,00
	Участие на общината във финансирането и издръжката на спорта и инвестирането в спортни съоръжения	3,47
	Наличие на програми за подпомагане на масовия спорт и туризъм	2,97

Екологично състояние на общината	Адекватност на общинската програма по опазване на околната среда	5,56
	Организация на дейностите по събиране и обработка на ТБО. Състояние на сметищата в общината по оценки и стандарти на РИОСВ. Успешност на мерките по ограничаване и ликвидиране на нерегламентираните сметища. Обоснованост/ достатъчност на таксата за събиране и обработка на ТБО	3,47
	Качество на въздуха, почвата, водите	6,22
	Шумово замърсяване	5,78
	Радиационен фон	3,67
	Наличие на големи замърсители	3,67
	Наличие и състояние на защитените територии	6,44
	Състояние на пречиствателните съоръжения за отпадни води	3,17
	Реализиране на програми за енергийна ефективност	3,06
Средна оценка на вътрешните фактори		4,00

Оценките на вътрешните характеристики на общината са разнообразни. Степента на използване на природно-географския потенциал на района за развитие на икономиката е оценена със средна оценка – 4. Икономиката на общината е оценена като слабост, изключение правят само селскостопанските кооперации. Не се използват достатъчно формите на обществено-частно партньорство между общината и бизнес структурите. Общината няма голям потенциал за увеличаване размера на местните приходи, а средствата, осигурявани по линия на държавните стандарти за финансиране на държавните отговорности са недостатъчни. Ниски са оценките и на местната инфраструктура и благоустрояването на населените места. Състоянието на здравеопазването в общината е на ниско ниво, сградния фонд не е обновен. Това се отнася и за сградния фонд на културните институции. Социалните дейности се развиват приоритетно, но в общината не са осигурени достатъчно възможности за достъп до обществени места на хората с увреждания, което е една слабост. В екологично отношение общината няма съществени проблеми, но все още съществуват нерегламентирани сметища, които трябва да се ликвидират; не е въведена система за организирано сметосъбиране. Слабост е и факта, че няма пречиствателна станция за отпадни води, както и канализация в нито едно от населените места.

Средните стойности на оценките на отделните вътрешни фактори (4,00) показват, че слабостите преобладават над силните страни. От общо идентифицираните 69 характеристики на общината, 34 се определят като нейни силни страни, а 35 са слабости.

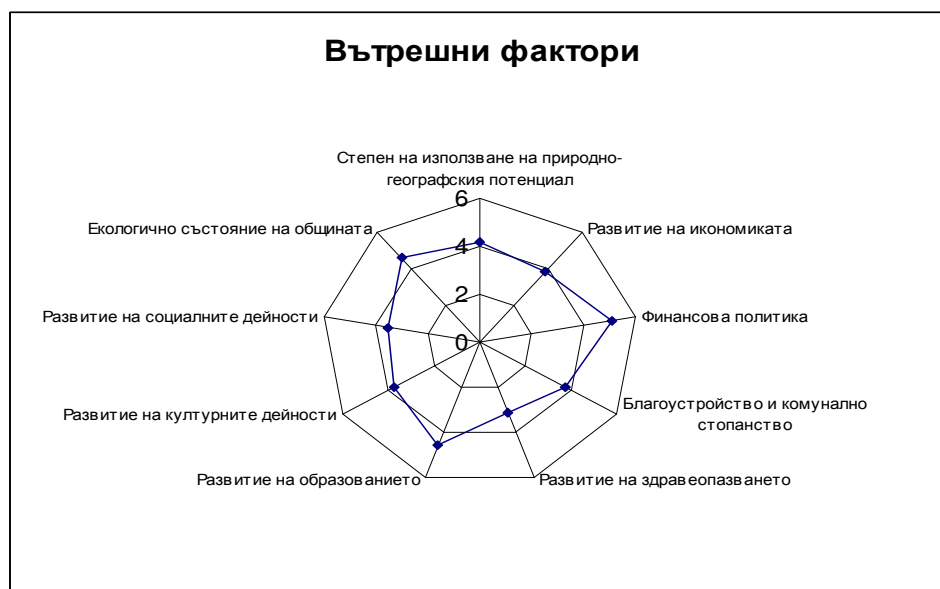
Таблица 29

Средна оценка на слабите страни	2,96
Средна оценка на силните страни	5,07
Брой на слабите страни	35
Процентно съотношение на слабите страни	50,72%
Брой на силните страни	34
Процентно съотношение на силните страни	49,28%
Всичко идентифицирани вътрешни фактори	69

Таблица 30

Осреднени оценки по групи вътрешни характеристики	ОЦЕНКИ
Степен на използване на природно-географския потенциал	4,17
Развитие на икономиката	3,81
Финансова политика	5,04
Благоустройство и комунално стопанство	3,72
Развитие на здравеопазването	3,10
Развитие на образованието	4,56
Развитие на културните дейности	3,69
Развитие на социалните дейности	3,54
Екологично състояние на общината	4,56

Графика 18

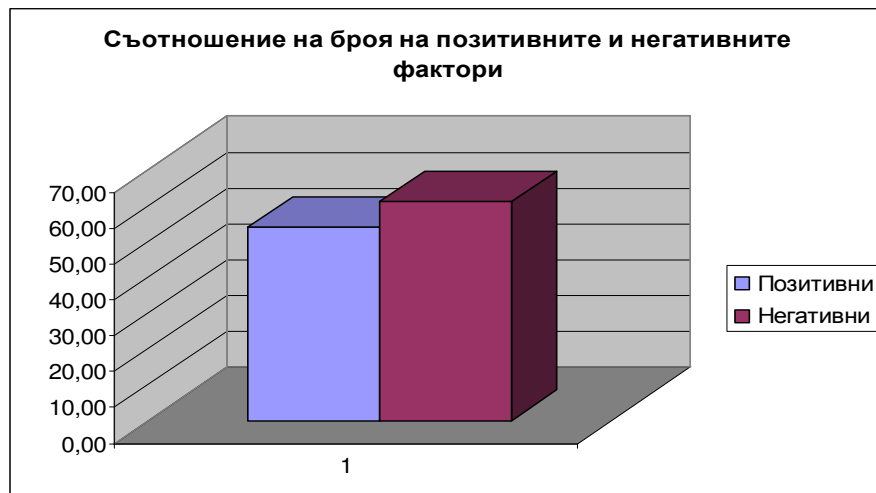

Смисълът на оценяването на факторите е да се прецени на какво може да разчита общината в бъдеще, кои свои страни да развива, от какво да се предпазва и на какво може

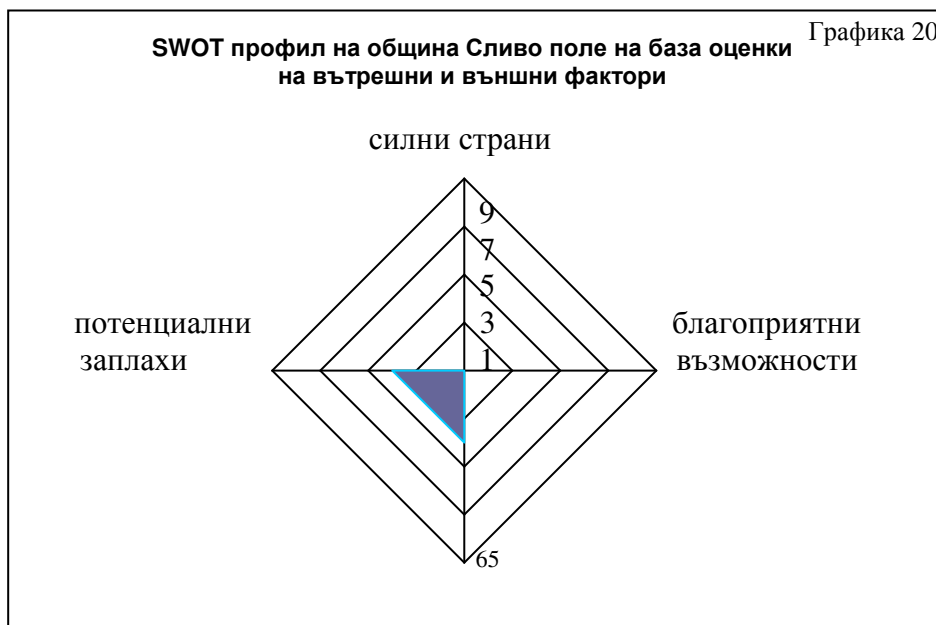

да разчита. От следващата графика се вижда, че сред общия брой на идентифицираните вътрешни и външни фактори по-голямата част от тях са с негативно действие, т.е. определят се като вътрешни слабости или като заплахи на външната среда. По-малката част са позитивни – силни страни и благоприятни възможности. Това все пак не е най-неблагоприятното състояние, тъй като е очевидно, че има реални възможности за елиминиране на заплахите и за преодоляване на слабите страни. За тази цел обаче трябва да се мобилизират силните страни на общината и да се използва потенциала на външните възможности.

Графика 19

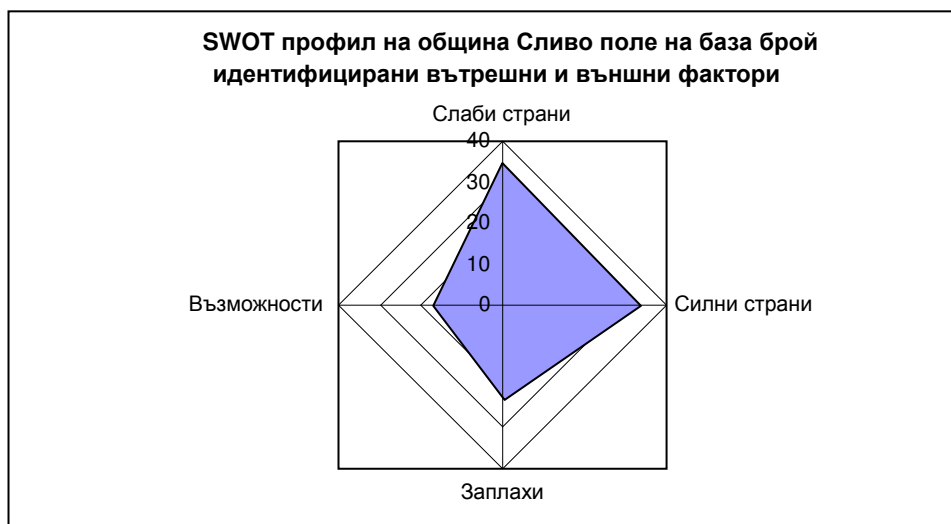

На следващата графика е представен SWOT профила на община Сливо поле, който е позициониран в четвъртия квадрант на SWOT матрицата. Това означава, че трябва да се предприемат стратегии, преди всичко към елиминиране на външните заплахи и преодоляване на слабостите. SWOT профилът е изготвен както на база на експертните оценки на факторите, така и на броя на възможностите, заплахите, силните и слабите страни, които бяха идентифицирани.

Графика 20

слаби страни

Благоприятни възможности, произхождащи от предстоящото приобщаване на страната към ЕС, държавната политика, макроикономическата стабилност и др. са външни елементи; опасностите, причинени от влошената демографска картина, състоянието на пазара на труда, лошата конкурентноспособност на икономиката и ниската инвестиционна активност също са външни елементи. Доброто месторазположение на общината, природно-географските дадености, и др. (силни страни) са вътрешни елементи, както и недоброто състояние на основните отрасли, застъпени в общината – промишленост, туризъм, екологията, отлива на работна сила, ниските доходи, културно-образователното равнище на населението (слабости).

Необходимо е да се приложат стратегии, които изтъкват ролята на външните благоприятни възможности; всъщност те ще подсилят силните страни на общината (подобряване на инфраструктурата за по-добро функциониране на икономиката), ще прекратят слабостите (използване на чужди инвестиции за разработване на частния сектор), ще неутрализират рисковете и опасностите (включването в процеса на разширяване на Европа). Ролята, изиграна от външните благоприятни възможности не изключва възможността за развитие, произлязло изключително от фактори и ресурси в рамките на общината, но също тя (ролята, изиграна от външните благоприятни възможности) може да подсили и ускори процеса на развитие, като осигурява предпоставки за използването на ресурсите.

II. ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ И МЕРКИ ЗА РАЗВИТИЕ

В резултат на общественото обсъждане и на базата на изводите от социално-икономическия анализ, гражданите на община Сливо поле се обединяват около следната **визия** за бъдещето на своята община:

ОБЩИНА СЛИВО ПОЛЕ – С МОДЕРНО ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ЗЕМЕДЕЛИЕ, С РАЗВИТА ПРЕРАБОТВАТЕЛНА ПРОМИШЛЕНОСТ, СЪС СЪВРЕМЕННИ КОМУНИКАЦИИ И ИНФРАСТРУКТУРА, С ЕФЕКТИВНИ СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ, С АТРАКТИВНИ УСЛОВИЯ ЗА ТУРИЗЪМ – ПРИВЛЕКАТЕЛНО МЯСТО, ГАРАНТИРАЩО ПРОСПЕРИТЕТ НА ГРАЖДАНИТЕ.

Стратегическата роля на Община Сливо поле за осъществяване на визията за бъдещето на общината се свежда до следните стратегически цели:

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ:

- ***Изграждане и поддържане на модерна, надеждна и адекватна на потребностите общинска инфраструктура, примамлива за външни инвеститори ;***
- ***Насърчаване и обединяване на усилията на местния бизнес, икономическите и управленски структури и гражданите за развитие на икономиката, създаване на благоприятен инвестиционен климат и повишаване възможностите за трудова заетост за намаляване на безработицата с 15% ;***
- ***Осигуряване на екологична среда за живеене и туризъм, и подобряване на здравния и социален статус на населението;***

За изпълнение на декларираната визия са разработени приоритети, цели и мерки за развитие на община Сливо поле, които са представени по-долу:

**ПРИОРИТЕТ 1:   *ОПТИМИЗИРАНЕ   НА   СЕЛСКОСТОПАНСКОТО
ПРОИЗВОДСТВО И ПРИЛАГАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
СТАНДАРТИ В РАЗВИТИЕТО НА ОТРАСЪЛА.***

ЦЕЛИ:

**Цел 1.1. Привеждане на земеделското производство към изискванията на
Общата селскостопанска политика на ЕС и условията за реализация на
пазарите на Общността.**

МЯРКА 1. Развитие на човешките ресурси в аграрния сектор в съответствие с новите предизвикателства - Общата селскостопанска политика на ЕС, европейските стандарти и изисквания за финансово подпомагане на отрасъла;

МЯРКА 2: Стимулиране развитието на екологосъобразно земеделие и дейности по опазване на земеделските райони в съответствие с нормите на ЕС.

**Цел 1.2. Насърчаване на инвестиционните инициативи в земеделието,
овощарството и зеленчукопроизводството.**

МЯРКА 1: Подобряване на инфраструктурата, свързана с напояването на полските култури;

МЯРКА 2: Стимулиране чрез инвестиционните фондове на обновяването и разширяването на складовата база;

МЯРКА 3: Стимулиране на създаването на нови масиви от трайни насаждения и прилагане на ноу-хау в овощарството и лозарството;

МЯРКА 4: Стимулиране производството на зеленчуци- оранжерийно и полско производство.

**Цел 1.3. Насърчаване на инвестиционните инициативи в животновъдството
и привеждането му в съответствие с изискванията на ЕС.**

МЯРКА 1: Стимулиране на развитие на промишленото животновъдство и насърчаване развитието на фермите за опазване на националния генофонд и Националната програма за консервиране на породите животни в страната.

ПРИОРИТЕТ 2: ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА ГРАЖДАНИТЕ НА ОБЩИНА СЛИВО ПОЛЕ

ЦЕЛИ:

Цел 2.1. Осигуряване на благоприятна работна и битова среда на гражданите и гостите на общината.

МЯРКА 1: Въвеждане на съвременни методи в учебния процес, осигуряващи добро ниво на подготовка на учащите;

МЯРКА 2: Подобряване на енергийната ефективност на обществените сгради и домовете на гражданите чрез изпълнение на програмата за енергийна ефективност;

МЯРКА 3: Подобряване на училищната мрежа в съответствие с демографските показатели;

МЯРКА 4: Изпълнение на програмата за възобновяеми енергийни източници на общината.

МЯРКА 5: Устойчиво управление на околната среда и превенция на риска

Цел 2.2. Доизграждане, модернизиране и поддържане на техническата инфраструктура в съответствие с европейските стандарти.

МЯРКА 1: Реконструкция и подобряване на общинската и улична пътна мрежа;

МЯРКА 2: Изграждане на ПСОВ и канализация за битова и дъждовна вода;

МЯРКА 3: Реконструкция на водопроводната мрежа в населените места и изграждане на довеждащи водопроводи;

МЯРКА 4: Рехабилитация на уличното осветление осветление в населените места;

МЯРКА 5: Осигуряване на достъп до интернет във всички населени места на общината;

МЯРКА 6: Въвеждане на съвременно устройствено планиране на територията и предоставяне на услуги в съответствие с европейските стандарти.

Цел 2.3. Предоставяне на качествени социални и здравни услуги, отговарящи на европейските стандарти.

МЯРКА 1: Повишаване качеството на предоставените услуги от Социален патронаж гр.Сливо поле;

МЯРКА 2: Здравеопазване – запълняемост на всички лекарски практики.

Цел 2.4. Удовлетворяване на духовните и културни потребности на гражданите.

МЯРКА 1: Осъвременяване на материалната база в средищата за духовно развитие и насърчаване на самодейността.

Цел 2.5. Постигане на хармонични отношения в съжителството с ромската общност в съответствие с изискванията на европейските политики.

МЯРКА 1: Развитие на човешките ресурси сред ромската общност.

ПРИОРИТЕТ 3: РАЗВИТИЕ НА ПРЕРАБОТВАЩА СЕЛСКОСТОПАНСКОТО ПРОИЗВОДСТВО ПРОМИШЛЕНОСТ, ОТГОВАРЯЩА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТАНДАРТИ.

ЦЕЛИ:

Цел 3.1. Привеждане на преработващите селскостопанска продукция предприятия в съответствие с изискванията на ЕС и условията за реализация на пазарите на Общността.

МЯРКА 1: Пълноценно използване на предприсъединителните инвестиционни мерки за регулиране преработката на селскостопански продукти.

ПРИОРИТЕТ 4: ОПАЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ И ИСТОРИЧЕСКИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ И РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗЪМ

ЦЕЛИ:

Цел 4.1. Достигане на европейския опит в опазване на околната среда.

МЯРКА 1: Изпълнение на плана за закриване на депата за твърди битови отпадъци при влизане в експлоатация на регионалното депо за битови и строителни отпадъци.

Цел 4.2. Разработване на туристически маршрути, развитие на културно-исторически, селски, екотуризъм и селскостопански туризъм.

МЯРКА 1: Съхраняване на историческото наследство за бъдещите поколения;

МЯРКА 2: Опазване на биоразнообразието в защитени местности "Калимок-Бръшлен" и "Алеко-Телика";

МЯРКА 3: Стимулиране развитието на селскостопанския туризъм;

МЯРКА 4: Стимулиране развитието на селски туризъм.

ПРИОРИТЕТ 5: РАЗВИТИЕ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

ЦЕЛИ:

Цел 5.1. Укрепване на административния капацитет в съответствие с изискванията на Европейския съюз.

МЯРКА 1: Развитие на човешките ресурси за изграждане на нов, европейски тип администрация, ориентирана към удовлетворяване потребностите на гражданите и носеща отговорността за подобряване качеството на живот в общината;

МЯРКА 2: Осъвременяване на средствата за осигуряване на информация и оборудване с модерна техника.